

Nem várható siker a belga és holland uralkodó békekisérletétől

Chamberlain és Halifax beszédei után nem lehet békéről beszélni. — A két semleges állam tulságos jóakaratot mutat az angolok iránt és ezért Berlin bizalmatlan

Londonból jelentik: (Dunaposta.) A ma reggeli lapok részletesen foglalkoznak Lipót belga király és Vilma holland királyné együttes béke felhívásával. A londoni sajtó hangja egységesen elutasító. Politikai körök is kijelentik, hogy egyelőre szó sem lehet béketárgyalásokról. Az angol és a francia kormányok leszögezték, hogy a jelenlegi német rezsim vezetőivel nem ünek le a tárgyalás asztal mellé. Béketárgyalásokról csak akkor lehet szó, ha a nemzeti szocialista rendszer meg szűnik és vezetői eltűnnek a szereplés színteréről. A londoni lapok annak a nézetüknek adnak kifejezést, hogy míg a világháborúban Hollandia semleges maradt, annak ellenére, hogy Belgium háborúba keveredett, most eldöntött tény, hogy az egyik ország megtámadását a másik nem néznie tétlenül.

AZ ANGOLOK SZERINT NÉMET FENYEGTÉS HATÁSA ALATT TALÁLKOZOTT A KÉT URALKODÓ.

Valamennyi angol lap első oldalán közli a holland-belga békeközvetítő felhívást és igyekeznek megállapítani azokat, amiért ilyen sürgősen kellett ezt a közvetítést felajánlani. A Daily Telegraph azt írja, hogy kétségtelenül az emberességi okok mellett Belgium és Hollandia félelme is hozzájárult a békeközvetítő ajánlat-hoz. A béke megkötésére alkalmas pillanat azonban csak akkor érkezhett el, ha Németország lemond a támadásokról. A Daily Mail szerint az utolsó hetekben Hollandiát és Belgiumot német részről állandóan megfenyegették és köztudomású, hogy jelentős erejű csapattesteket összpontosítottak a határok mentén. Ha azonban a közvetítést a német nyomás számlájára írjuk, úgy megbántjuk a két nép határozottságát és erejét. Hitler kancellár valószínűleg kihasználta a két ország közötti békekészséget és megkísérelte, hogy ezek igénybevételével kikerüljön a kátyuból. Anglia és Franciaország szilárdan el vannak határozva, hogy semmiféle ilyen közvetítést nem fogadják el, amíg megfelelő biztosíték nincs az eredményre nézve.

A Times erről szóló cikkében emlékeztet Chamberlain miniszterelnök legutóbbi beszédére, amelyben kijelentette a következőket: — A mi célunkat több oldalról felismerték és ez az, hogy Európát megszabadítsuk az örökös félelemtől, a mindig küszöbön álló támadástól és hogy lehetővé tegyünk az európai népeknek függetlenségük és szabadságuk megvédését. Ezután emlékeztet a lap arra, hogy csakis akkor lehet majd megindítani a tárgyalásokat, ha a békefeltételek ezekkel az elvekkel lesznek összeegyeztethetők. (Radiopress.)

Londonból jelentik: (Rador.) Az angol minisztertanács szerdán délelőtt ült össze és foglalkozott a belga-holland békeközvetítő javaslattal. Mielőtt azonban választ adnának, a javaslatot az angol és francia kormányok egymásközött is megvitatják. A Times szerda délutáni kiadása szerint Anglia legjobb és legméltóbb válaszáknak a hágaai békeakcióra Halifax lord külügyminiszter keddi beszédét állíthatja oda. A délutáni angol lapok úgy vélekednek, hogy

a közvetítő indítványának semmi esélye sincsen a sikerre.

PARISBAN AZ A VÉLEMÉNY, HOGY MEGFONTOLÁS TÁRGYÁVÁ KELL TENNI A JAVASLATOT.

Párisból jelentik: (Rador.) A belga-holland békejavaslat kommentálásában a Petit Parisien azt írja, hogy a békeajánlatot, amely ilyen előkelő helyről származik, okvetlen

megfontolás tárgyává kell tenni.

Nem csodáljuk, — írja a lap, — hogy a két uralkodó annyira óhajti a megbékélést, amely oháritán a közvetlenül fenyegető veszélyt országaiak felől. A két uralkodó sem csodálkozhatik azonban, ha Anglia és Franciaország is fenntartják Chamberlain és Daladier állásfoglalásait a német-orosz békeoffenzívával kapcsolatosan, mert azóta nem történt

semmi olyan, ami ezt az álláspontot megváltoztatná. El kell ismerniük azt is, hogy

közvetítésük eredményes volta jelenleg német sikernek számítana, mert Lengyelország felosztásának elismerését jelentené. Egy hitleri értelemben vett béke a semlegesek számára is végleges rabszolgaságot jelentene, mert a német hegemonia számukra jóval nagyobb veszélyt rejt magában, mint a nagyhatalmakra. Franciaország és Anglia, amelyek Németország ellen harcolnak, egyszerűen a többi népek függetlenségéért és szabadságáért küzdenek.

A FRANCIA SAJTÓ BIRALATA A BÉKE-KÖZVETÍTÉS RÖL.

A francia lapok kivétel nélkül megjegyzéseket fűznek az új békekezdeményezéshez. A

A kisállamok helyzete

A Times amszterdami levelezője közli, hogy a holland megfigyelők megállapítása szerint bizonyos körülmények és feltételek következtében ajánlották fel jó szolgálataikat a holland és a belga uralkodók. Általában két vélemény alakult ki. Az egyik az, hogy

a kisállamoknak okuk van arra a feltételezésre, hogy ez a közvetítési ajánlat most alkalmas időpontban történt.

Hivatkoznak Molotov legutóbbi beszédére, amely kiábrándította Németországot és felháborította Olaszországot. Berlin értesére adta Hágának és Brüsszelnek, hogy

hajlandó a béke feltételeit megváltoztatni. A másik feltevés az, hogy a kisállamok riasztó tájékoztatásokat kaptak és ezzel indokolható, hogy Lipót király oly hirtelen határozta el magát az utazásra és a közvetítő nyilatkozatban a teljes erővel kirohbanó háborúra tett célzást. A védekező intézkedések lázas sietéssel folynak Hollandia elárastható részeiben.

Hágából jelentik: Lipót belga király és Vilma németalföldi uralkodónő nyilatkozatot adtak ki a köztük folyt megbeszélésekkel kapcsolatban. A nyilatkozat többek között ezeket mondja:

— Az a meggyőződésünk, hogy a jelenlegi sorsdöntő órákban, amikor a háborúnak még az elején vagyunk, kötelességünk szavunkat hallatni a béke megkötése érdekében. Ismételtelen kijelentjük és hangsúlyozzuk, hogy nem idegenkedünk a béke közvetítésétől és készek vagyunk felajánlani szolgálatainkat ebben a kérdésben. Reméljük, hogy amennyiben ezek a tárgyalások megindulnának, eredményre is vezetnének, annál is inkább, mivel az igazságos békekötés szükségességét már mindegyik háborús fél hangoztatta. Közvetítős szerepeket azért vállalunk, mert a siker nem csupán a mi népeink, hanem az egész világ népei számára békét eredményezne. Hisszük, hogy az érdekelt felek meghallgatják szavunkat és elfogadják ajánlatunkat — fejezi be a közös nyilatkozat. (Dunaposta.)

A belga katonai hatóságok az elmúlt éjjel és tegnap délelőtt nagyszámu behívót készítettek el. A közlekedési eszközöket lefoglalták az egész országban.

Minden intézkedés megtörtént arra nézve, hogy az általános mozgósítást kihirdessék. Hangoztatják azonban, hogy ez csupán óvatossági rendszabálynak tekintendő.

BERLINBEN NEM BIZNAK A KIRÁLYI AKCIÓ SIKERÉBEN.

Berlinből jelenik: (Dunaposta.) Az új békeközvetítési kísérlettel kapcsolatban politikai körökben megállapítják, hogy Németország törekvései is a béke megkötésére irányulnak, azonban

Chamberlain és Halifax legutóbbi beszédei után kétkedéssel néznek a békekisérlet sikere elé.

A Havas ügynökség jelenti: A békejavaslat első hatásaként Berlinben az a vélemény alakult ki, hogy

a főelemek következtében találkozott a két uralkodó Hágában.

Az Alsómen Handelsblad azt írja, hogy Németor-

Journal megállapítja, hogy a hága béke népszolgálna a semlegesség érdekét.

A német hegemonia sokkal nagyobb veszedelmet jelentene továbbra is a kisállamokra, mint a nagyhatalmakra.

A Figaro című lapban D'Ormesson ír vezércikket. Kijelenti, hogy az igazságos békének vissza kellene adni Ausztriát, Csehszlovákiát Lengyelországot. Ime, ezek a feltételei az igazságos békének és csakis ezek alapján lehet s a béketárgyalások megkezdéséről. Az Ordre szerint a holland és a belga uralkodók bizonyánem ringatták magukat ábrándokban, amik elhatározták békekezdeményezésüket. A békekötés a befejezett tények elismerésével lenne egyértelmű. (Radiopress.)

A Havas ügynökség jelentése szerint a Parisi sajtó hódolattal emlékezik meg a belga-holland békekezdeményezésről, de a közlemény kitűnik, hogy az angol és a francia állásfoglalás semmit sem változott és e szerint

London és Páris sohasem lesznek hajlandók elfogadni az oroszak rendszerének győzelmét.

A békeajánlatról hosszabb vezércikk jelent meg a Petit Parisienben. Ezerint nem lehet megpódnia azon, hogy a két semleges ország vezetői kifejezték azt az óhajot, hogy megszabadítsák világot a háborútól. De viszont az is egészen természetesen vehető, hogy Anglia és Franciaország továbbra is kitartanak eredeti álláspontjuk mellett. A jelenlegi körülmények között a békekezdeményezéshez való csatlakozás Németországnak sikere lenne. (Radiopress.)

számban nagy a harag Belgiummal és Hollandiával szemben. A kedden este megjelent német lapok szal vádolják a két semleges országot, hogy túlságosan jóakaratot mutat az angol blokáddal szemben. (Radiopress.)

BORULÁTÓ HANGULAT AMERIKÁBAN

A belga és holland uralkodók közvetítő javaslatát amerikai körökben rokonszenvvel és tisztelettel, de borulattal fogadták. A New York Herald Tribune azt írja, hogy a béke alapfeltétele az, ne, hogy

a szövetségesek olyan kormányval kezdjenek tárgyalni, amely iránt bizalommal viseltetnek. Amíg ez meg nem történik, a béke kérdése meghatatlan. A New York Times szerint a hágaai tárgyalások és a utolsó pillanatban történt közvetítési vaslat azt jelenti, hogy azonnali veszélytől távolnak.

CORSO mozi
Csütörtökön nagy premier
A legszenzációsabb film, mely felülmúl minden eddigit:

Az ifjuság diadala

Az orosz szovjet tizenegy államának vezetője lakosa bemutatja az ötvenes terének az ifjusági testnevelés terén elért eredményeit. Felvonul az orosz ifjuság java Sztalin és Molotov vezetésével nagyszerű táncmutatóványokkal és sportteljesítményekkel.

Grandiózusabb, mint az olimpiászról készült film!

Délután 3 órakor 17 leies helyárakka

A vasöklü
és a legidőszerűbb Metro-Goldwyn híradó.

Capitol és Apollo

SZERELMI KALAND

oziban ma, csütörtöktől kezdve

Megható szerelmi történet, a főszerepekben: CHARLES BOYER és IRENE DUNNE. Kiegészítésként a legújabb bel- és külföldi híradók.

Németország helyzete a két hónapos háború után rendkívül kedvező

esztendőkre biztosították a német nép ellenállását. — Halifax kifejtette Anglia háborús céljait Erős harcok a lotharingiai fronton

Berlinből jelentik: Göring vezértábornagy berlini szovjetkövetségen a forradalmi ünnepek alkalmából rendezett tegnapi esti fogadásra megjelent. Ebből az alkalomból a Messagero című római lap munkatársa néhány kérdést intézett Göringhez, aki a helyzetet illetően a következőket válaszolta:

— Az a körülmény, hogy én most itt lehetek, mutatja, hogy a helyzet igen jó Németország szempontjából.

Az amerikai repülőgépek Franciaországba Angliába való szállításáról a vezértábornagy kijelentette, hogy fenntartással kell fogadni azt az állítást, mintha a szövetséges hatalmak 8000 repülőgépet rendeltek volna. Nagyon kétséges, hogy az Egyesült Államok hamarosan tudjon nyújt szállítani. Hiszen az Egyesült Államok hadserege is fegyverkezik és elsősorban annak

lenne szüksége nagyobb mennyiségű repülőgépre.

Megkérdezte ezután a Messagero tudósítója Göringet, hogy a német repülőgépek ezentúl csak angol hadihajókat fognak bombázni, vagy szárazföldi célpontokat is?

A vezértábornagy válaszában hangoztatta, hogy

ebben a háborúban az ellenséges hadihajók a szárazföldi célpontoknál is sokkal fontosabbak.

Tekintettel arra, hogy Németország a legszigorúbban kimélni akarja a polgári lakosságot, ezért is lehetőleg kerül a szárazföldi célpontok bombázását, legalább is addig, amíg az ellenfelek hasonló tartózkodást tanusítanak ebben a tekintetben. (Radiopress.)

A német nép nevet az angolok hiábavaló erőlködésén

Berlinből jelentik: (Dunaposta). Német politikai körök a háború két hónapja után Németország helyzetét az alábbi megfontolások alapján rendkívül kedvezően ítélik meg:

Emlékeztetnek arra, hogy végleg meghiúsult nyugati hatalmaknak az a terve, amely szerint Németországot úgy, mint 1914-ben két arcvonalon folyó háborúra kényszerítették. Döntő csapás érte Németország ellenségeinek gazdasági stratégiáját is. Jó érvük ugyanis az volt, hogy Németország gazdasági okokból nem képes hosszú háborút folytatni. Ezzel szemben német politikai körökben kijelentik, hogy

a német nép ellenállását estendőkre biztosították

már most érvényben lévő élelmiszeri alapon és a német—ország kereskedelmi kapcsolatok, valamint a délkelet-európai országokkal való kereskedelmi összeköttetés minden várakozást felülmúlva kiépült és évről-évre a legnagyobb mértékben javítja meg Németország élelmiszerét. Ugyanez áll a hadseregnek nyersanyaggal való ellátására nézve is, ezért német politikai körökben szilárd a meggyőződés, hogy az idő Németországnak dolgozik.

A német jelentés végül kitért a német—olasz viszonyra is, amelyről megállapítja, hogy

ez még barátibb, mint amilyen volt és a Róma—Berlin tengely ereje nem csökkent,

miként azt a nyugati hatalmak sajtója remélte. Ellenkezőleg megerősödött abból a célból, hogy az új európai konstruktív rendet helyreállítsa. Nemcsak német politikai körök látják a német birodalom helyzetét kedvezőnek, hanem az egész német nép meg van arról győződve és Németország ezt a rákényszerített háborút győzelmesen fogja befejezni. A német nép nevetni tud azon az angol erőlködésen, amely a belső frontot akarja megbontani.

Berlinből jelentik: (Rador.) A Stefani iroda jelentése hivatalos német statisztika alapján közli, hogy a német hadsereg naponta hozzávetőlegesen 11 ezer tonna élelmiszert fogyaszt.

ANGLIA HÁBORUS CÉLJAI

Londonból jelentik: (Rador.) Szerdán este fél tíz órakor Halifax lord Anglia háborús céljairól tartott rádióbeszédet. Emlékeztetett Chamberlain szeptember 3-iki beszédére, amikor az angol miniszterelnök kijelentette, hogy Anglia a brutális erőszak, a rosszakarat, az igazságtalanság és az üldözések megszüntetése miatt lép a háborúba.

— A mi háborús céljaink — folytatta a külügyminiszter — a következők:

1. Világosan leszögezzük, hogy harcolunk a szabadság megvédéséért,

a békéért, valamennyi nemzet jogaiért és azért, hogy ezek a nemzetek saját életüket élhessék. Harcolunk azért, hogy megszüntessük a törvények helyettesítését a brutális erőszak által, a nemzetek közötti erőszakos bíráskodás megszüntetéséért, valamint a szerződések szentségéért és érvénybentartásáért és azért, hogy az adott szó a jövőben kötelezőerejű legyen. Számtalanszor tanújelét adtuk békekészségünknek és annak, hogy Európának nyugalomra és rendre van szüksége és értésére adtuk Németországnak, hogy újabb erőszakos cselekményeit ölebetett kézzel nem fogjuk eltilni. Elhatározásunk annál erőteljesebb volt, mert tudomással bírtunk azokról az üldözésekről, amelyeknek számos egyén esett áldozatul Németországban. Általában egy idegen nemzet nem szokott beavatkozni más nemzet belső ügyeibe, akkor azonban, amikor az új németországi rendszer veszélyessé vált a nemzetközi életben és amikor a német kormány az aszonymokkal és a férfiakkal szemben megszüntette az emberiesség legelemibb jogait is, fellázadt a világ lelkiismerete. Mi harcolunk a törvények fenntartásáért és azért, hogy a civilizált államok nagy társaságában.

ember és ember között különbséget ne tegyenek.

Megélnéskült a harci tevékenység

A német véderő főparancsnokság hivatalos jelentése közli, hogy helyenkint valamivel élénkebb tüzési és felderítő tevékenység folyt. November 8-án német terület felett lelőttek egy angol és más helyen egy francia repülőgépet és ezeken kívül Saarlautennél szintén három ellenséges repülőgépet lőttek le. November első hetében a német légvédelem kilenc ellenséges repülőgépet pusztított el, míg a saját vesztesége két repülőgép, amelyek lezuhantak és három gép, amely nem tért vissza.

A francia nagyvezérkar hivatalos jelentése közli, hogy az egymással érintkezésben levő csapatok tevékenysége tegnapi megélnéskült. Helelyi jellegű tüzési tűz folyt.

A londoni tengerügyi hivatal jelentése szerint kedden éjjelkor ismeretlen nevű és nemzeti-ségű gőzös a La Manche csatornában zátonyra futott és segélykérő jeleket adott le. Angol mentőhajó azonnal a segítségére sietett.

A Havas iroda félhivatalos közleménye szerint a németek néhány napos nyugalom után a lotharingiai arcvonal valamennyi szakaszán ismét nagyobbn tevékenységet fejtenek ki, de csakis az előretolt csapatok tevékenységéről

NE ISMÉTLŐDHESSÉK MEG AZ EURÓPAI TRAGÉDIA...

2. A második kérdés: Biztosítva vagyunk-e afelől, hogy a fizikai erő felhasználásával elérjük-e célunkat?

Más szavakkal, mi történjen a győzelem után? Erre azt válaszolom, hogy

a bosszu nem vezérel bennünket. Nem akarunk területeket magunknak és tudjuk, hogy csak olyan békének van jövője, amelyet tárgyalásokkal és egyezményekkel lehet biztosítani.

El vagyunk határozva arra, hogy mindent megteszünk, ami emberileg lehetséges egy ilyen helyzet megvalósítására, hogy Európában ne ismétlődhessen meg ez a tragédia. E cél érdekében minden befolyásunkat latbavetjük és az alkalmas időpontban olyan világot igyekszünk teremteni, amelyben minden nemzet békében élhet és nem lesz kitéve annak, hogy a fegyveres erőszakkal való fenyegetés megsemmisítse életérdekeit és reményeit. Az új rend elérése céljából minden nemzetnek együtt kell működni, mert tudjuk, milyen felelősség terhel bennünket. Mi épp úgy, mint a többi népek

levontuk a tanulságokat a kiábrándító multból.

Nem tudjuk, hogyan alakul ki a világ a háború után és azt sem tudjuk, hogy az ellenségeskedések befejezése után milyen körülmények alakulnak ki és elegendő erőnk lesz-e ahhoz, hogy a békét felépítsük. Az ut, amelyet választottunk lehet, hogy hosszú lesz. Kötelességünk, hogy egységeseleg legyünk szívben és lélekben.

HALIFAX LORD HUSÍTOTTA MEG A BÉKE MEGMENTÉSÉT.

Berlinből jelentik: A német lapok lord Halifax tegnapi beszédével kapcsolatban megállapítják, hogy az arrogáns és képmutató volt. A Berliner Börsenzeitung szerint Halifax lord, mint a történelem és az emberi jogok bírása jelentkezett. Meg kell azonban állapítanunk, — írja a lap — hogy

ő volt az, aki szeptember 2-án meghiúsította a Duce kísérletét a béke megmentése érdekében. Az angol külügyminiszter minden áron háborút akart és azt munkatársai segítségével fokozatosan előkészítette. Ribbentrop danzigi beszédében leplezte az angol terveket és bezonyította, hogy Anglia éveken át támogatott minden olyan mozgalmat, amely a háborúhoz vezetett. Az az önteltség, ahogyan Halifax lord a világ bírájává játssza ki magát, kihívás. Lehetséges, hogy néhány korlátolt egyént megnyerhet magának az új világrand számára, de mi ismerjük azt az új világot, amit az angolok akarnak létesíteni és ehhez képest az 1919-ben megalapított új világ valóságos paradicsom.

A Berliner Lokalanzeiger Molotov beszédét méltatva megállapítja, hogy

a szovjet külügyi népbiztos a háború kitéréséért Angliára hárította a felelősséget, mert Anglia az, amely nem akar engedményeket tenni és lemondani a világhatalmi törekvésekről. (Rador.)

van szó. A helyzet nagyjában ugyanaz, ami volt 1914. novemberében, azzal a különbséggel, hogy a mostani háború első három hónapjában elmaradtak a nagy harcok.

Közeledik a téli hadjárat is, amely épp úgy állóháború lesz, mint az 1914—15. évi téli háború volt.

A közlemény ezután az ismert jelentések részletezésével foglalkozik. (Dunaposta.)

NÉMET-FRANCIA LÉGI PARBAJ.

Párisból jelentik: (Rador.) Vuillemin tábornok, a francia katonai aviatika parancsnoka kedden jelentést tett Guy la Chambre légügyi miniszternek a hétfői nagy légi csatáról, amelynek során 9 francia vadászipülőgép 27 német „Messerschmidt” gyártmányú harci géppel vette fel a küzdelmet és 9 német repülőgépet lelőttek. Ezek közül hét francia területen, 2 pedig német területen zuhant le. Négy gép pilótája meghalt, egy megsebesült, két pilótát pedig foglyul ejtettek. A francia Curtiss gyártmányú gépek a légi harc során beigazolták, hogy jobbák a német Messerschmidt gyártmányú repülőgépeknek. Valamennyi francia vadászipülőgép a légi harc után visszatért kiindulási pontjára.

A DACIA sorsjegyruda nem változtatta meg üzleti elveit:

meggazdítja az Állami Sorsjátékon résztvevőket és védközösséget azonnal értesíti minden húzás szerencsés eredményéről.

November 15. és 18. —
amennyi az Állami Sorsjáték 2 sorozatának a húzása.

Vásároljon még ma sorsjegyeket a DACIA sorsjegyrudáért!

DACIA
ÁLLAMI SORSJÁTEK

Helyi cím: KÖZPONTI BANK, I. kerület, Alba Iulia-ueca 9. — Telefon: 14—45.

A „SISU” NÉPE

nem ismeri a panamát, ragaszkodik a nyelvéhez, imádja a munkát és bizik a jövőben

Beszélő számok a mai Finnországról

Sisu — ez a furcsa kis finn szó nehezen fordítható le magyarra, pedig jó lenne megtanulni. Először, susogó, simogató szó keménységet, macacsságot, elszántságot, határozottságot jelent, amellyel a finnek céljaik felé haladnak.

A sisu a finn lélek legfontosabb alkotóeleme, ez tette képessé őket arra, hogy a féltékeny elnyomatás alatt is megőrizzék nemzeti jellegüket és ellenálljanak minden idegen befolyásnak.

Izgatószó a sisu, ez dolgozik a világhírű finn atlétákban és ennek köszönhetik csodálatos eredményeiket a Nurmik, Mäkit, Pekurik...

De a macacsságon, keménységen kívül van más értékes tulajdonsága is a finn jellemnek. Ilyen például a becsületesség, a tisztesség. A finn úgy becsületes, mint például az olasz heves, a német alapos. Mikor olvastunk Finnországban elkövetett panamákról, sikkasztásokról? Azt hiszem, soha. Legendák szólnak a finn becsületességről és ezek a legendák mind igazak.

Az ezer tó országában heteken át nem lát az utas rendőrt vagy csendőrt, mert nincs rájuk szükség. A helsinki pályaudvaron az utas nyugodtan odatámaszthatja értékes tartalmú bőröndjét a falhoz, elmeget őrakra és amikor visszatér, csomagjait érintetlenül találja. Próbálna meg ezt máshol! Ugyanígy őrizetlenül hagyják a fürdőzők ruháikat a tengerparton, még egy zsebkezdő sem tűnt el soha... Azt talán meg sem kell említeni, hogy a fürdőzők nyugodtan vetkőzhetnek a szabadban, senki sem kíváncsiskodik, senki sem alkalmatlanodik.

A városok közti autobuszok magánkezekben vannak. Kalauz nincs, a soffőr veszi át a viteldíjat és jegyet nem ad. Ugy számol el este gazdájával, hogy

leakasztja nyakából a faskát, átadja — ami benne van, az a bevétel.
Sokszor megtörténik, hogy pénzküldeményt is biznik rá, elismervény nélkül. A kézbesítéskor ő sem kér nyugtát, mindez egész természetes. Mint ahogy az országutak mentén nyitott ládák helyettesítik a postaszekrényt,

a postás ebbe teszi bele a kézbesítendő levelet s itt veszi át a továbbítandót, a melléje tett bérmentesítési összeggel együtt.
A kávéházakban, vendéglőkben, szállókban a telefon mellett persely van. A pénzt beszélgetés után kell bedobni, mégsem fordul elő, hogy valaki „el-felejtkezze” a perselyről — hacsak nem külföldi az illető.

Órákon át lehetne sorolni a finn becsületesség példát, akkor sem fogynánk ki belőle.

A VILÁG LEGNEHEZEBB NYELVE

Csodálatos ereje van a finn nyelvnek! Itt is megnyilvánul a sisu, mert a finnek macacsul és konokul ellenszegülnek minden olyan törekvésnek, amely alkalmas megmontani a nyelvet.

Nem tűrik meg az idegen szavakat, nyomban átalakítanak mindent saját hangszólások, kiejtésük szerint, legtöbbször pedig vadonatúj szavakat képeznek a vérszegény nemzetközi szavak helyett. A finn ember reklám helyett mainos-t, modern helyett nykyaikainen-t, praktikus helyett käyännöllinnen-t, telefon helyett puhelin-t mond. Az idegenek már csak azért is nehezen tanulnak meg finnül, amelyet a világ egyik legnehezebb nyelvének tartanak.

Am maguk a finnek szerelmesei nyelvüknek. Sokszor megtörténik, hogy előkelő társaságban hirtelen, egyes vidékek nyelvjárását kezdik beszélni,

és egyáltalán nem szégyenlik zamatos tájszavakat, sőt: fitogtatják azokat. Ragaszkodnak nyelvükhöz, származásukhoz, nemzetükhöz,

kitartók a hazájuk iránti szerelemben, buzgók és fásádatlanok a munkában...

Kevesen tudják, hogy Finnországban is van irredata mozgalom, ha nem is hangos, de annál állhatatosabb. Az Oroszországhoz tartozó Kelet-Karjalában igen sok finn lakik. A karjalai finnek abban különböznek a hámei finnektől, hogy sokkal vidámabbak, tréfáskedvűbbek, szeretnek notázni, valahogy jobban hasonlítanak temperamentumukban a magyarokhoz, mint a higgadt, nyugodt, csendes hámeiek.

Finnország, néprajzi alapon, követelhetné Kelet-Karjalát,

amely most önálló köztársaságként a szovjetköztársaságok között szerepel. Ez a kérdés is szóba került a most zajló finn-orosz tárgyalásokon.

SZERENCSES VAGYONELOSZTÁS

Rendkívül szerencsés Finnországban a vagyonelosztás. Tulajdonképpen ez az alapja a lakosság elégedettségének. 1931-ben mindössze 12 embernek volt 6 millió leinél nagyobb évi jövedelme és csak

6 embernek volt 200 millió leinél nagyobb vagyona. De már 2582 személy 3 millió leinél nagyobb összeget mondhatott magának.

43.000 volt a száma a 600 ezer leinél nagyobb vagyon tulajdonosainak és 659.087 ember fizetett jövedelmi adót és 19.541 vagyonadótlant. Az utóbbi harminc év alatt a Kallio-féle földform következtében

a parasztság is megerősödött. Míg 1901-ben 100.000 telekbirtokos volt az országban, 1934-ben 450.000-re szaporodott a számú ugyanez évben

a mezőgazdasági birtokok száma 570.000 volt. Nagybirtok jóformán nincs. 1901-ben a terület 4.4%-a volt kisbirtok, 39.3%-a középbirtok, 5%-a pedig nagybirtok. Jelen pillanatban az a helyzet, hogy

100 hektáron felüli birtokok a művelt területnek mindössze 6.1%-át teszik ki, a többi földterület megoszlik a kis- és középbirtokok között. 110.000 olyan gazdálkodó él Finnországban, akinek 3—10 hektár földje van és 51.638 birtokosnak 10—25 hektárig terjed a földje.

A finnek kemény emberek és keményen dolgoznak, a nehézségek nem riasztják vissza őket. Példáért

a világhírű finn papiros,

amely egyik legfontosabb kiviteliké cikke az országnak. Már a XVII. században működtek papírgyárak az országban, a múlt század közepe felé pedig rendkívül fellendült a finn papírgyártás és eltűnt a cellulóze-gyártás is.

A finnek legfontosabb piaca Oroszország volt

A forradalom után az orosz piac megszűnt és a finn gyárakat az a veszély fenyegette, hogy orosz piac elvesztése folytán tönkremenek. Előkészítkeztek új piacokat keresni és hamarosan találtak is.

Legjobb vevőjük Anglia, amely fájuk, papíroknak legnagyobb részét átveszi.

De Anglián kívül még legalább negyven ország exportálnak papírt, kartont, papírmasszát, újban pedig porcellán- és üvegarúkkal támogatják erős versenyt a német árúnak a délamerikai piacokon.

Finnország népe a most folyó finn-orosz tárgyalásokat nagy nyugalommal szemléli. Az eset bekövetkező eseményekre nem az utolsó hetekben, hanem évtizedekkel ezelőtt készült fel. Előre magyarázható nyugalma és végsőkig való elszántsága...

KLAMAR GYULA

Rövid idő kérdése a romániai evangélikus szuperintendencia törvényes elismerése

Purgly László egyházkerületi főfelügyelő érveit magáévá tette Zigre miniszter

Az aradi ágostai hitvallású evangélikus szuperintendencia évek óta húzódo elismerése most már

döntő stádiumba jutott és remélni lehet, hogy az egyházi főhatóság törvényes elismerése rövidesen megtörténik.

Az evangélikus egyház vasárnap felhasználta az alkalmat, hogy a görög keleti templom felszentelésére ideérkezett Zigre Nicolae dr. vallásügyi és Dragomir Silviu dr. kisebbségi miniszter és Purgly László egyházkerületi főfelügyelő vezetésével — mint már jelentettük — küldöttség tiszteltet a két miniszternél. Zigre miniszter szívesen fogadta a küldöttséget, hosszasan elbeszélgetett Purgly Lászlóval és ennek a beszélgetésnek

döntő hatása lesz a kérdés végleges elintézésére.

A miniszter nyíltan megmondotta a küldöttségnek, hogy maga is a megoldás híve, de aggodalomra adott okot az egyházi főhatóságnak szuperintendencia formájában való elismerése és ezért ajánlatosnak tartaná, ha más megoldást keresnének. Purgly László főfelügyelő erre részletesen kifejtette a miniszter előtt, hogy az egyházi főhatóságnak más formában, mint szuperintendenciában való elismerése a jelenlegi helyzetben nem is lenne lehetséges, mivel az évek óta bár törvényhozásilag nem is jóváhagyva, de a kormány tudtával és jóváhagyásával működik. Tulajdonképpen a szuperintendencia törvényes elismerése nem jelent nagy megterhelést az állampénztárnak — érvelt Purgly László —, mert azt a félmillió lei államsegélyt kap-

ja, amit a multban már megkapott. De mindezt a kérdésről függetlenül is, ma, amikor a kormányzat a kisebbségekkel való megbékélés politikáját szorgalmazza,

a legjobb hatást váltaná ki a lelkekből, ha a kormány a magyar evangélikusoknak megadná a törvényes alapon működő szuperintendenciát, vagyis a legfőbb egyházi főhatóságot

és megértő gesztusával ezt az évek óta húzódozó kérdést egyszer és mindenkorra megoldva, venné végleg a napirendről.

Purgly László megjegyzései látható mély hatást gyakoroltak a miniszterre, aki következetesen válaszolt:

— Önnek igaza van, a kérdést magamévá teszem.

Kérem, hogy az elmondottakat pár soros formában intézzék magánlevélben, vagy esetleg a törvény formájában juttassa el nekem és igérem, hogy a kérdést rövid időn belül kedvezően elintézem.

A miniszter intencióinak értelmében az evangélikus egyház kérelmét már ma írásban foglalták és azt Frint Lajos szuperintendens Purgly László egyházkerületi főfelügyelő traktátus alá majd

elküldötték Zigre Nicolae dr. vallásügyi miniszter magácimére.

Előreláthatóan a miniszter rövid egyszerű törvényt terjeszt majd a törvényhozásnak a magyar nyelvű ágostai evangélikus szuperintendencia elismeréséről, illetve felállításáról.

Az olasz politika útja

(5ma, október végén.) Az olasz külpolitika terjedt némely hamis feltevés. Majusban, amikor az olasz-német acélpaktumot megkötötték, voltak, akik azt hitték, hogy a tengelyt hős instrumentumká alakították és hogy a közep-európai nagyhatalom kapcsolata olyan lesz, mint a háború egyik oldalán a keveredik, vagy a támadó, a másik az ő oldalán önműködően belép a háborúba. Ezután történt, hogy más Berlin megegyezett abban, hogy a déli-határokat áttelepítik a birodalomba, ezt pedig az önkormányzatok a kivételül, hogy ezzel csak a német-olasz-német barátságot s hogy ez a tengely egyik korszakának lezárását, hanem az igazi együttműködés elejét jelenti. Szeptember elején azonban, amikor kiderült, hogy Olaszország távol marad a háborútól, nyilvánvaló vált, hogy nem mindenütt itéltek meg az olasz-német viszonyt. Kétségtelen, hogy a német feltétel nélküli háborús eszköz és nem a utas. Német részről kijelentették, ők nem is akarják az olaszok beavatkozását s arra is történt, hogy az olaszok a berlini és római kormányzatok között mindenekelőtt egymás konzultálásán alapulnak, a katonai megállapodások is csak az esetben lépnek életbe, amikor a két kormányzat határozta el a háborút. Ez az olasz-német megállapodás pedig kétségtelenül arra mutat, hogy a tengelyt valóban nem szánták eleve elhárítani a háborús eszköznek s hogy a tengely szerepe legemlékezetesebb megnyilvánulása a német engedmények kivívása volt.

Ugyanakkor jogilag is érthetővé teszi, hogy Olaszország nem lépett a hadviselő államok sorába. A római kormány mindenestre nem semlegesnek nyilvánította magát, hanem csupán „hadat nem viselő államnak”. S ha az olasz sajtó szeptember óta nem használja is többé a tengely szót, az a tengely gyengülését, vagy éppen elejtését, ennek más okai vannak. Az egyik ok az, hogy a tengelyt olyan tévesen értelmezte a közvéleménynek egy része, olyan gondolatok, mint a mechanizmusnak hitte, hogy ha a fegyverek most is állandóan emelkednek a tenakörre a világilag megint olyan feltevéseket hozhat a fogalomhoz, amelyeket ma mind Rómában Berlin alaplatannak tekint. Az olaszok a németek felé is lojálisak, amikor ezeket a kapcsolatos esetleges félreértéseket meg kell tisztítani sem engedik. Ugyanakkor azonban lehet arról, hogy a békés olasz-német együttműködés megszűnt volna, vagy hogy a két ország nem volna szolidáris egymással. És bár a békés együttműködésre alapították is a berlini-tengelyt, ennek ellenére sincs kétséget keltő lehetőség, hogy az együttműködés katonai értelemben is megnyilvánuljon.

Az olasz helyzet ugyanis az, hogy Olaszországnak a szabad keze van minden irányban s akár a népszerű volt is a fasiszta kormányzat elhatározása, hogy a háborútól legalább is távolmarad s bármennyire hasznos is Olaszország nézve főleg devizaszerkezetből a semlegesítés és lelki kielégültség és gazdasági javulás az olasz diplomácia szabadon hagyja maga az utat mind a semlegesség további fenntartásáig, amíg az esetleges megmozdulás tekintetében, aminek eldöntését a római kormány többnyire kifejezetten egyedül az olasz érdekek megfontolása teszi függővé.

Az olasz kapcsolatban a Rómában élő idegen diplomaták természetesen foglalkoztatja az a kérdés, milyen előnyöket tartogathat a helyzet ilyen olyan alakulása Olaszország számára. Úgy látszik, hogy az olasz területi gyarapodás inkább csak a nyugati nagyhatalmak összeomlása esetén lenne lehetséges, minthogy ilyen helyzetben a németek és a franciák felosztanák az angol és a francia birodalmat és akkor előreláthatóan Olaszországnak jutna az Abessziniát szegélyező angol és francia kolóniák, valamint Kozzika, Tunizia, hanem talán Algír is, úgyhogy Kelet-Afrika és a Földközi tenger déreka olasz, a környező régiók pedig német és francia befolyás alatt állnának. Viszont, ha a nyugati nagyhatalmak Olaszország kevesebb területi gyarapodást várhatnak, valószínűleg inkább csak jogi, gazdasági és termelési előnyökhöz jutnia, Tuniziában, a Szezi csatornán, Dzsibutiban s talán még egy-két helyen. Világéretlenség azonban, hogy kedvezőbb lenne Olaszország számára a németek győzelme, mert ha a német rezsim megváltoznék, akkor Olaszország határán nemcsak nyugaton lenne ideológiai légnemzési különbség.

Területi és világnemzeti szempontból tehát Olaszországnak több oka volna a németek, semmint az angolok és franciák győzelmét óhajítani. Éppen ezért a nyugatiak mindent elkövetnek, hogy a háborútól várható olasz előnyök mérlegére más kérdéseket is ráhelyezzenek. Így például angol-francia beállítással beszélnek a háború kihatásairól; németellenes jelszavakkal igyekeznek csesztetni a német győzelem után szerintük esedékes hegemoniának állítólagos kihatásait a Földközi-tengeren és arról is szeretnék meggyőzni az olaszokat, hogy a nyugati hatalmak veresége esetén a Balkánon, tehát Olaszország térszomszédságában a pánszocializmus is feltámadna. A franciák és az angolok tehát most azt hajtogatják, hogy ha Olaszország a maga világháborús főcéljának annakidején a dunai birodalom megsemmisítését tekintette, ma sem lehet érdeke, hogy most ugyanazon a hozzá oly közönséges délkeleti európai térségen bármilyen más pánszocializmus erővel jelentkezzen.

Mindezt megtehetjük a nyugatiakkal azzal, hogy miniszterei nyilatkozataiban és sajtóírásokban egyaránt valósággal állandó szerenádokat adnak Olaszországnak. Hangoztatják, mint legutóbb a Temps is tette, hogy a nyugati hatalmak csak a nemzeti szocializmust akarják megsemmisíteni, nem a fasiszta. Az olasz sajtó pedig mindezt nyugtázza is, mert gondosan idéz minden olyan nyugati hangot, sőt a fasiszta lapok ki is emelik, hogy Franciaország és Anglia milyen barátságos üzeneteket küld Olaszországnak. Legutóbb a Corriere Padano egyik főcímében hirdette, hogy „Franciaország világnemzeti előítélet nélkül harcol a német hegemonia ellen”. Azokat a Temps-mondatokat is szóról-szóra idézték, amelyek szerint „a nemzeti szocializmus többé nem kommunistaellenes, a demokráciák pedig nem antifasiszták, így tehát sem az egyik, sem pedig a másik oldalán nincsenek abszolút eszmék.” Azt szintén megírták az olaszok, hogy az angol-francia-török tárgyalásokról tájékoztatták Rómát, a Balbo marsallhoz közel állónak tartott lap londoni tudósítása pedig hozzátette, az olasz kormány időről-időre felvilágosítást kért a római angol nagykövettől az angol-francia-török szerződés részletei felől és a legutóbbi hónap folyamán Sir Percy Loraine a tárgyalás minden fázisát folyamatosan közölte az olasz kormánnyal. Londonban ezt a Rómának adott tájékoztatást tudvalevően úgy fogták fel, mint a földközi tengeri olasz létevédek elismerését s a fasiszta lapok ezt az angol felfogást is ismertették olvasóikkal. Az olasz sajtó írányítói tehát fontosnak tartják, hogy közvéleményük tudatában legyen annak, hogy a Nyugat igyekszik eloszlatni minden olasz aggodalmat és szeretné megnyerni magának Olaszországot.

Ezzel a pártatlan sajtópolitikával a római kormány természetesen még egyáltalában nem köti le magát, vagy az olasz közvéleményt érzelmeit a Nyugat oldalára, de a szabad kéz elvénél fogva sem az ellenkező, sem pedig ezt az utat nem zárja el. Az angolok és a franciák azonban nem maradnak meg csak a szavaknál, hanem azon vannak, hogy lehetőleg tényekkel is megkönnyítsék az olaszok útját. Részben ilyen szándékból írták alá a török szerződést is, bár kérdés, hogy az angol-francia diplomáciának ez a számítása bevált-e s ha igen, vajon az óhajtott tempóban-e? A római franciák és angolok ugyanis azt hangoztatják, hogy az angol-francia-török szövetség egyedül Németország ellen irányul és nincs sem olaszellenes, sem pedig oroszellenes éle.

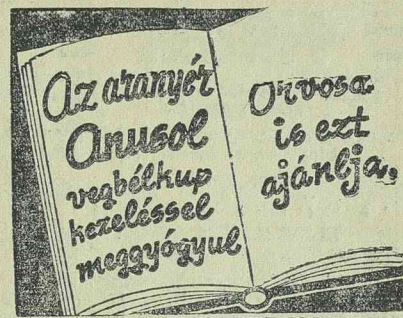
Az olaszok erről mindenesetre nincsenek egészen meggyőződve. Annnyit elhisznek, hogy az új földközi-tengeri hármasszövetség nem akarja megtámadni Olaszországot. Ezen túlmenően azonban az Olaszországgal szemben való esetleges védelmi célokat nem látják tisztán és pedig azért, mert még, ha az volna is a célja a hármasszövetségnek, hogy bekeríteni igyekezzék a Földközi tengerbe beauló olasz félszigetet, ez a török-francia-angol főrekvés tárgyalatlan volna, minthogy Olaszország belátható időn belül bizonyosan nem akar katonai akciót kezdeni e három hatalom ellen és emberi számítás szerint több, mint valószínű, hogy e belátható időn túl sem fogja megtámadni a földközi-tengeri angol, francia, vagy török pozíciókat. Ha tehát az lett volna az angolok célja, hogy Olaszországot arra igyekezzenek rábírní, hogy ne üzenjen hadat a nyugati hatalmaknak, ilyen szempontból az angol-francia-török szövetség haszontalan szerszám volna, mert egyrészt fölöslegesnek látszana, másrészt pedig, mert Olaszországot amúgy sem lehetne ilyen mozdulatokkal befolyásolni, még ha táplálna is, ilyen szándékokat.

Amilyen szívesen veszik azonban tudomásul, hogy a hármasszövetség nem irányul Olaszország ellen, sőt hogy Anglia, Franciaország és Törökország szeretne számítani Olaszország közreműködésére és hogy London és Páris legszívesebben az egész Balkánt Olaszország vezetésére alá terelné, olyan gyanakodva gondolnak Rómában az angol-francia-török szerződés egyéb vonatkozásaira. Az olaszok ugyanis nem látják tisztán, hogy a szövetségesek voltaképpen milyen szerepet szánának a Balkánnak? Ha a nyugati Balkánt a maga operációs bázisának tekintené Németország hátában, akkor Olaszország nem volna hajlandó pártfogolni a balkáni együttműködést.

Az ilyen fantasztikus tervezés hangoztatásához Olaszország semmiképpen sem akar csatlakozni. Sőt az olasz nagyhatalom ereje, földrajzi helyzete és rangja tudatában még a látszatát sem tűrné el annak, hogy az ő délkelet-európai szerepének irányát mások befolyásolják, de Róma egyébként is a legnagyobb súlyt veti arra, hogy tökéletesen szabad keze legyen minden irányban.

Lehetséges, hogy Olaszország végig távol marad a háborútól, de ha beavatkozik, akcióját a politikai és lelki szabad kézzel fogva kihasználja érdekeihez fogja igazítani.

Frey András.

A nagyszabeni hadbíróóság az új tárgyalásig szabadlábra helyezte Páll Györgyöt

A temesvári katonai törvényszék — mint annak idején megírtuk — Páll György dr. temesvári magyar népközönségi főtisztárt államellenes vád címén egy évi fogházra ítélte és kimondotta a büntetés azonnali megkezdését. Az ügy fellebbezés folytán a bucarestii legfelső katonai törvényszék elé került, amely az elsőfokú ítéletet megsemmisítette és a nagyszabeni katonai törvényszék új tárgyalásra utasította. Mora Virgil, bucarestii ügyvéd mint védő-

ügyvéd lépéseket tett Páll György dr. szabadlábra való helyezés érdekében. Ebben az ügyben a nagyszabeni katonai törvényszék tegnap tartotta meg a tárgyalást, amelyen Mora bucarestii ügyvédet Barbat dr. nagyszabeni ügyvéd helyettesítette. A nagyszabeni katonai törvényszék Páll György dr.-t, akit a múlt héten kísérték le Nagyszabeni, a fő tárgyalásig szabadlábra helyezte.

SCALA legközelebbi slágere: **MOZGÓBITÁSI PARANCS**
A francia filmgyártás nagyszerű termése!
A mai idők legaktuálisabb témája
Premier november 10-én pénteken.
Ma utoljára: **SIEGFRIED VONAL**

HIREK

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Házhöz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Házhöz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Kétszázalékos, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KULFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1400 lei.

SZERKESZTŐ.

Vuchetich Endre dr.

Csikos rabruha

a fegyencek külső ismertető jele. Jelzi, hogy viselője vétett a társadalom törvényei ellen és mindaddig, amíg meg nem bűnhődött ezért, fogházban elköltöztetve, szabadságától megfosztva kénytelen élni. A csikos rabruhát mindenki ismeri és így szinte lehetetlenné válik az ilyen ruhába öltözött fogoly szökése. Ilyen célból a temesvári fogház is kapott ötven rend csikos rabruhát. Ezt azok a foglyok öltetik magukra, akik napközben a fogházon kívül dolgoznak. A temesvári fogház foglyai között először ijedséget keltett a ruhák megérkezése. A legtöbbben szűgyelték felvenni a rabruhát, amely megfosztja őket attól a csalóka illuziótól, hogy talán mégis sikerül eltitkolni az emberek előtt azt, hogy a fogház lakói. Eddig munkaközben, ha megfedelkeztek egy-egy perere a hátuk mögött álló szuronyos fogháztőről, mégis azt képzelhették, hogy szabadok és éppen olyan becsületes emberek, mint mások. Igaz, hogy szabadság utáni vágyuk sokszor szökésre csábította őket, ami most rabruhában lehetetlen. Most hiába fordulnak el a fogháztőről, a rabruha állandóan figyelmezteti őket rabságukra és már csirájában elfojtja a szökéssel kapcsolatos gondolatokat. A csikos rabruha a temesvári fogház lakói számára is lehetetlenné teszi a szökést.

— Merénylet egy német hajózási vállalat ellen. Havannából jelentik: A Hamburg Amerika Line irodája előtt, a város központjában, bomba robbant, de áldozatok nem voltak. A rendőrség szerint kommunisták merényletéről van szó.

— Összehívták az erdélyi római katolikus Egyházmegyei Tanács évi közgyűlését. Kolozsvárról jelentik: Az erdélyi római katolikus püspökség egyházmegyei tanácsát (korábban „Római Katolikus Státus“-nak nevezett testület) Márton Áron püspök november hó 16-ikára évi közgyűlésre hívta össze. A közgyűlést megelőző napon, november 15-ikén délután lesz az előkészítő értekezlet. A közgyűlésre az igazgatótanács nagyobb terjedelmű jelentést dolgozott ki, melyet 75 oldalas nyolcadret alakú könyvben kinyomtatva, szétküldött az egyházmegyei tanács tagjainak. A jelentés az elmúlt év fokozódó világválságára utalva, XI. Pius pápa nagy béke-tevékenységét méltatja, majd az új pápa egyéniségéről és az Egyházmegyei Tanács lét-rehozatalában való szerepéről beszél. Azután a jelentés az erdélyi római katolikus püspöki székben való változásról, az új püspök fölszenteléséről és munkabábeléséről ad beszámolót. A továbbiakban a jelentés az Egyházmegyei Tanács ügyeit intéző Igazgatótanács összetételéről és ügykezeléséről beszél. Az idén az igazgatótanácsban 2 egyházi és 6 világi tagnak szűnik meg a megbízatása, s ezek helyére új tagokat kell választani. Megemlékezik a jelentés Casulo András nunciusnak az egyházmegye köz-segeiben tett látogatásáról, aztán Sándor Imre székeludvarhelyi főesperesnek püspöki általános helytartóvá kinevezéséről, Szabó György volt gergyősenymiklósi főesperes 60 éves gyemánt-miséjéről, a Bitay Árpád dr. siremléke föllállításáról, Rátz Mihály építésznek az egyházmegye műszaki tanácsnokává való előléptetéséről, az egyházmegyei tanfelügyelői hivatalnak Kolozsvárról Gyulafehérvárra költöztetéséről. Az egyházmegyei tanács által fenntartott és igazgatott tanintézetekről szól a jelentés további fejezete.

November 9
Csütörtök
Tivadar, Onisifor

1818 november 9-én született Turgenyev Iván Szergejevics orosz költő. Egyetemi tanulmányainak elvégzése után a belügyminisztériumban hivatalnok lett, de hamarosan kilépett és teljesen az irodalomnak szentelte magát. Mestere az orosz prózai írásnak. Elbeszélései és regényei hamarosan népszerűvé tették. Politikai üldözésben is volt része és azért 1863-ban külföldre ment és haláláig ott élt. Regényeiben előszeretettel ostromozta az orosz nemesség ferdeségét, tunyaságát és erkölcsiét. Számos regényét magyarra is lefordították.

1909 november 9-én halt meg Gyulai Pál költő és kritikus. Kolozsvárott született és iskoláit is ott végezte. Már tanuló korában foglalkozott az irodalommal. Verseket írt és idegen nyelvű költeményeket fordított magyarra. Később Pestre került, ahol teljesen az irodalomnak élt. Mint egyetemi tanár halt meg. Versei közül a legismertebb a Pókainé című ballada és a Hadnagy uram című. Kritikaival nagy szolgálatot tett az irodalom fejlődésének.

— A Kormány harca az áremelések ellen. Bucurestiből jelentik: A nemzetgazdasági minisztérium a bucarestii túfizta kérdését tanulmányozta, amelynek árát vagononként 9500 leiben állapította meg. Ebben az árban a vágás és házhozállítás is benne foglaltatik. A cukor ára változatlan marad. A minisztérium szigorú vizsgálatot indít a rizs, zsír és növényi olajkészletek pontos megállapítására és ennek megtörténte után fog intézkedni az árak leszállításáról. Az ármegállapító bizottság alapos tanulmányozás után erőlyes harcot indít a közszükségleti cikkek árainak csökkentése céljából.

HERESTI URADALOM FAISKOLÁI Posta: Budesti, Ilfov megye

Kérje az illusztrált díjtalan árjegyzéket a legtermékenyebb gyümölcsfákról, a legkiválóbb szőlőnyivégekről, a legszebb virágokról és más növényekről.

— Ma kipróbálják a város új riasztószírenáit. A város vezetősége új riasztószírenákat szerzett be, amelyeknek hangja husz kilométernyire hallatszik. Az új szírenákat a városi villanytelepen szerelték föl és azokat ma, csütörtökön délelőtt kilenc és tíz óra között próbálják ki. A szírenák megszólaltatása nem jelent ezúttal egyben légvédelmi gyakorlatot is. A riasztószírenák próbája alatt nem szűnetel az uccai forgalom és a közönség nyugodtan végezheti teendőit.

Eckhardt Tibor Belgrádba érkezett

Belgrádból jelentik: (Rador.) Eckhardt Tibor magyar képviselő szerdán megérkezett Belgrádba, ahol Macek helyettes miniszterelnök fogadta. Valószínűnek tartják, hogy Eckhardt tárgyalásokat folytat több vezető politikussal. Tekintettel arra,

Olcsó és kiadó TÜZELŐANYAG „Semicox Brikett“

„Korona“ jelzéssel. Központi fűtéshez, vas-cserépkályhákban, stb.

tartós meleget a

Kapható minden szakmabeli tüzelőanyagelkötőnél. Felvilágosítással szolgálunk.

PETROSANI S. A. I. vezérképviselete. Telefon: 24- C. OINGHITA, Str. Mircea Vodă

(—) Józseffalvára. A légett Józseffalvára N. N. olvasónk husz leit adományt Gyűjtésünk ezzel 73.600 leire emelkedett. gyűjtést folytatjuk és minden a Déli Hírlap adóhivatalához juttatott adományt nyilván nyugtázzunk.

Elejtett szeméit

harisnyáin olcsón és gyorsan felszedjél

Mikó Frid

Dauerbach-palota.

(—) Születések. Az anyakönyvi hivatal a következő gyermekek születését jelent be: Boja Aurora Ileana, Königsberg Miha Nicoara Mircea Constantin Teodor.

(—) Halálozások Meghaltak. Marcus C. született Orzescu negyvennyolc éves, Grüger Lipót harminc éves sarkóráktáros, I. Magdolna, született Bartos hatvanöt éves vács Julianna, született Varga hatvanöt Frank Anna, született Junger nyolcvan éves.

(—) Halál az uccán. Csákován az uccán tan találták Berényi Julianna hatvanhatvanöt rüli lakásnéküli asszonyt, aki súlyos szívbetegsévet. Halálát szívészélhűdés okozta.

Mozzi

MŰSOR:

Csütörtök, november 9.

APOLLÓ: Szerelmi kaland (angol film.)
CAPITOL: Szerelmi kaland (angol film)
CORSO: Az ifjuság dala (orosz film)
SCALA: Siegfried vonal (német film)

Tárgyalások kezdődtek a tanügyi kormány és a magyar iskolafenntartók között az új középiskolai törvény homályos pontjainak tisztázására

Kolozsvárról jelentik: A legutóbbi számunkban ismertett új közoktatásügyi törvénnyel kapcsolatban megkérdeztük Boga Alajos dr. kanonokot, az erdélyi római katolikus egyházmegye előadó-ját, aki a következőket mondta:

— Ez az új oktatásügyi törvény valamennyi eddigi oktatásügyi törvény között a legnagyobb lépést tette az élet tényleges szükségletei felé. Igen hasznos gyakorlati szempontjai vannak a törvénynek. A törvény alapelvei gyökereikben változtak meg és valóban olyan fontosak, amilyenre eddig még nem volt példa.

Boga dr. ezután a kisebbségi iskolák vonatkozásairól beszélt:

— Meg kell állapítanunk azonban, hogy az új törvény egyes szakaszai nem intézkednek elég világosan a kisebbségi oktatásra vonatkozólag.

Igy például nincs szabatos intézkedés arról, hogy az új rendszer szerint a középiskolai tanügyi kormányzat milyen keretek között működik.

Rendkívül fontos bejelentést tett Boga kanonok:

— A végrehajtási utasítás bizonyosan világos és szabatos szövegezésben jelenik meg. Eppen ezért már most tárgyalások kezdődtek a tanügyi kormányzat és a kisebbségi iskolák vezetői között, hogy a kisebbségi oktatás végrehajtási utasítással kapcsolatos feltételeit tisztázzák.

A kiváló tanügyi férfiú azzal fejezte nyilatkozatát, hogy a végrehajtási utasítás megjelölése után nyomban ismertetni fogja a kisebbségi oktatás vezetőivel és szülőkkel.

Mihai nagyvajda névnapját lelkesen ünnepelte meg az ország

Temesvár is fényes keretek között emlékezett meg a jelentős napról

Bucurestiből jelentik: Az egész ország szoros együttműködésben s végtelen szeretettel csoportosult a Trón körül, hogy megünnepelhesse Mihai nagyvajda névnapját. A trónörökös, aki az elmúlt napokban töltötte be a 18-ik életévét és ezzel nagykorúvá vált, a román nép szeretete és reményeire veszi körül. Atyja és az egész nemzet szeme előtt nőtt naggyá, hogy valamennyiünk örömeire szolgáljon. A trónörökösre vár az a magas feladat, hogy tovább folytassa az uralkodó család hivatását, amely családnak sorsa a nemzet sorsával van szoros összefüggésben.

Öfelsége Mihai nagyvajda trónörökös névnapja alkalmából szerdán délelőtt 11 órakor a bucaresti katedrálisban istentiszteletet tartottak, Nicodim pátriárka vezetésével. Az istentiszteleten Argetoianu miniszterelnök, Tatarescu királyi tanácsos, a kormány tagjai, valamint a katonai és polgári hatóságok fejei vettek részt. Ilcus tábornok-hadügyminiszter rövid beszédben ismertette a nap jelentőségét, majd a zenekar a királyhimnuszot játszotta.

Szerdán egyébként az ország valamennyi templomában istentiszteleteket tartottak Mihai nagyvajda trónörökös névnapja alkalmából. A Mihai Voda templomban is istentiszteletet tartottak, amelyen a „Mihai Viteaz” rend lovagjai is megjelentek Marinescu Gabriel és Gafencu Grigore miniszterekkel az élen. Déli 12 órakor érkezett meg az Uralkodó a Mihai rend fehér egyruhájában, ahol Marinescu közrendészeti miniszter fogadta. Délután a királyi palotában a rend lovagjainak szokásos díszbejéje volt.

NÉVNAPI ÜNNEPSÉGEK TEMESVÁROTT.

Mihai nagyvajda-trónörökös névnapját Temesvár városa is bensőségesen ünnepelte. A házak ormán lobogók lengtek, az iskolákban nem

volt tanítás és a közhivatalokban nem dolgoztak. A különböző iskolákban házi ünnepélyeket tartottak a növendékek. A józsefvárosi görög keleti román templomban délelőtt tizenegy órakor Tiucra Patrichie dr. főesperes nagy papi segédlettel hálaadó istentiszteletet tartott, melyen megjelentek Marta Alexandru dr. királyi helytartó és Dragalina Cornel tábornok-hadosztályparancsnok vezetésével a polgári és katonai hatóságok fejei. A templom előtt diszszázad állott katonai zenekarral. Az istentisztelet végén, amely alatt Gredinariu Emil dr. vezényletével a templomi énekkar énekelte a rezponzóriumokat, Tiucra dr. főesperes lendületes beszédet mondott. A templomból való kivonulás után Marta Alexandru dr. királyi helytartó és Dragalina tábornok fogadták a diszszázad felvonulását. A közönség a katonai zenekar indulója mellett oszlott szét.

Mihai nagyvajda, trónörökös névnapja alkalmából szerdán délelőtt fényes szertartással lefolyt ünnepi istentisztelet volt a temesvári katolikus püspöki székesegyházban, valamint a város többi katolikus templomaiban is. A Dóm-templomban délelőtt tizenegy órakor Kayser Lajos pápai prelátus, nagyprépost pontifikálta a hálaadó istentiszteletet, amelyen résztvett Pacha Agoston megyéspüspök, a káptalan valamennyi tagja, a központi papság, továbbá a polgári és katonai hatóságok képviselői, valamint a hívek nagy számban, ünnepélyes istentisztelet volt tegnap délelőtt a többi vallásfelekezet templomaiban is. A református templomban Ajtay Gábor lelkész, az evangélikus templomban pedig Argay György esperes mondotta a hálaadó istentiszteletet. A belvárosi zsidó templomban Drechsler Miksa dr. főrabbi tartotta az istentiszteletet.

Román püspökség létesül Temesvároton

Rendeletörvény intézkedik az új egyházmegye felállításáról

A temesvári görög keleti román püspökség, amelynek fölállítása érdekében az utolsó esztendőök folyamán számos megnyilatkozás történt és sok tanácskozás folyt, a király öfelsége jóváhagyásával most megvalósult. Azt a tervet, hogy a karánsebesi püspökséget Temesvárra helyezik, elejtették és e helyett a Bánság fővárosában önálló új püspökséget létesítenek. Az új görög keleti püspökség területén részben az aradi, részben pedig a karánsebesi püspökségek területéből hasítják ki.

Carol király öfelsége rendeletörvényt írt alá, amely a temesvári görög keleti román püspökség felállításáról intézkedik. A rendeletörvény kimondja, hogy az új egyházmegye határait a temesvári

aradi és karánsebesi püspökségek együttesen állapítják meg. Amennyiben a megegyezés nehézségekbe ütköznék, úgy a döntést a görög keleti egyház szinódusát illeti meg. A temesvári püspökség használatára a törvényben körülírt feltételek mellett az állam száz hold szántóföldet és háromszáz hold erdőt bocsát rendelkezésére. Az új püspök megválasztásáig a nagyszombati metropolita helyettes püspököt állít az új egyházmegye élére.

A rendeletörvény indoklása szerint Temesvár a múltban görög keleti püspöki székhely volt és ennek újból való felállítását a szent szinódus már 1932-ben és a nemzeti egyház nagygyűlése már 1935-ben elvben kimondotta.

Falkészülés a meglepetések ellen

Londonból jelentik: Az angol tudományos kutató intézet igazgatója a „titkos fegyverek”-kel kapcsolatosan az alábbi nyilatkozatot tette:

— Nem állok meg, hogy a háború során az ellenség részéről nem lesz részünk meglepetésekben, azt azonban a legnagyobb határozottsággal állíthatom, hogy fel vagyunk készítve az ilyen meglepetések ellen. (Rador.)

— Vilnában beszüntették a Szovjet által oren-delt birtokfosztást. Vilnából jelentik: A litvániai kormánybiztos azonnali hatállyal beszüntette a nagy birtokok fosztását iránt kiadott szovjetrendeke-zéseket a litvánok által megszállott vilnai területen. Amikor a szovjetcsapatok elfoglalták a vilnai kerületet, azonnal hozzáfogtak a nagyüzemek és a nagy-birtokok fosztásához. A befűtő rendelet a környék szegényebb néposztálya körében nagy csalódást kel-tet, és ezért egyes helyeken zavargások voltak. Így felgyújtották Prystov volt lengyel miniszter kas-télyát is. Itt több gazdasági épület a lángok marta-léka lett. Maga Prystov szeptember közepén Vil-nában öngyilkos lett és meghalt.

— Temesvári származású ember lesz az új agyar igazságügyminiszter. Budapestről jelenik: A délutáni lapok közlik, hogy Tasnáli Nagy András tárcáját, akit tudvalevőleg Darányi Kálmán utódjává a magyar képviselőház elnökévé vgnak megválasztani, Radocsay László Eszterom megye és Komárom város főispánja fogja venni. Radocsay Temesvároton kezdte pályafutását, ahol mint vármegyei jegyző működött.

— Roosevelt a Nobel békedíj jelöltje. Stockholmól jelentik: Az Aftonbladet jelentése szerint Roosevelt elnöknek komoly esélyei vannak a idei Nobel békedíjra.

— Óriási tűz egy ploestii petróleumtelepen. loestiből jelentik: Tegnap hatalmas robbanás övetkezében tűz keletkezett a Román-Amerikai petróleumtársaság finomító telepen. A robbanás az egyik előmelegítő kazánházban történt. A tüzet még nem oltották el. A kár eddig üszmillió lei. A szerencsétlenségnek egy halott, egy haldokló és tíz sebesült áldozata van.

— Megkezdte munkáját az aradi népközösségi választás ügyében kiküldött bizottság. Aradról jelentik: Szerdán reggel megérkezett Aradra az a bizottság, amely az aradi népközösségi választás után állított helyzetet hivatott tisztázni. A bizottság tagjai Teleyk Ádám gróf, Bartha Ignác dr. országgyűlési képviselő és Kolombán József dr., a csikzeredai ügyvédi kamara dékánja. A bizottság valószínűleg két-három napot marad Aradon és a tanácskozások befejezése után visszautazik Kolozsvárra jelentéstételre. A központ a bizottság jelenése alapján hozza meg döntését. A Magyar Népközösség központi tanácsa a jövő hét folyamán ül össze Kolozsvárott.

— Zürichi tőzsdezárlat. Páris: 10, London: 7.65, Newyork: 4.46, Brüsszel: 74.30, Milánó: 22.50, mszterdam: 236.77 és fél, Berlin: 178.75, Szófia: 50. Belgrád: 10, Bucuresti: 340.

(—) A Déli Hírlap szegényeinek részére. P. M. Ivasónk egy pár meleg cipőt és 100 leit adományozott. Amikor ezt szegényeink nevében megköszön-tek, újból azzal a kéréssel fordulunk előfizetőink-ek és barátainkhoz, hogy a közeledő tél alkalmával rendeljenek azokra az embertársainkra, akik hitetlen lakásban, rongyosan, éhesen szenvednek. Adakozzanak ezek részére tehetségek szerint néhány leit és legyenek segítségünkre a szenvedőkönnyek letörlésében. Készen kívül erre a célra ruhanemű, vagy nem romlandó élelmiszer is adományozható.

(—) Kik látták a kedd reggeli karambólt? Keden reggel, miként megirtuk. — A Vilhelm Mühle és a Mihai Gaspar uccák sarján a 106 számú vilamos kocsi elütötte a Harzer-féle tejgazdaság tejszállító kocsiját, amelynek kocsisa, Miklós András súlyos sérülésekkel kórházban fekszik. Felépülése netekig fog tartani, de az a veszély is fenyegeti, hogy egyik lábára egész életére béna marad. A szerencsétlen ember családja kéri az összeütközés szemtanúit, hogy címüket tudassák Harzer Heimával, I. Decembrie és Cluj uccák sorokházában.

(—) Házasságok. Az anyakönyvi hivatalban házasságok kötöttek: Constantinus Cicerone mérnök és Fekete Katalin, Topala Dumitru postatisz és Tanase Vasilica.

(—) Halál szolgálat közben. Muntean Luca tanfelügyelőségi szolga szolgálat közben hirtelen rosszul lett és mielőtt a telefonon értesített orvos megérkezett, meghalt. A vizsgálat megállapította, hogy a halált szívizélhűtés okozta.

Grafológiai szelvény,

amelyek ellenben a Déli Hírlap olvasó kedvezményes íráselemzésben részesülnek. Néhány sor kézírás a nem és életkor megjelölésével, a szelvényvel együtt a kiadói táblába küldendő, a Déli Hírlap grafológusa számára. Egy íráselemzés kedvezményes díja **50 lei**, ami levélbélyegben, zett és bélyegezett válaszbortékkal együtt az elemzésre szánt kézíráshoz melléklendő. A válaszokat a Déli Hírlap grafológusa zárt borítékban, vagy jelíges levélben adja meg és visszaküldi a kézírást is.

— A finn kormány tárgyalta a moszkvai javaslatokat. Helsinkiből jelentik: A kormány tagjai tegnap teljes ülés keretében, amelyen a partvezérek is részt vettek, tárgyalták a moszkvai köll-döttség jelentését. A tanácskozás során új utasításokat fogalmaztak meg és azok már útban is vannak Moszkva felé.

Összeállították a magyar válogatottat

Budapestről jelentik: Vitéz Cinzery Dénes, az MLSz szövetségi kapitánya szerdán kijelölte azt a csapatot, amely november 12-én Belgrádban a jugoszláv válogatott ellen Magyarországot képviseli. A csapat a következő: Boldizsár (Kispest) — Polgár (Ferenaváros), Bíró (Hungária) — Király (Gamma FC), Sárosi III., (Ferenaváros), Balogh (Ujpest) — Kincses (Kispest), Vincez (Ujpest). Kiszely (Ferenaváros), Sárosi (Ferenaváros), Tóth III., (Ujpest). Tartalék Tóth I. (Szeged) és Cseh (Hungária.)

A válogatott csapat tagjai pénteken délután 2 óra 50 perckor indulnak Belgrádba a Déli pályaudvarról.

Színház

A magyar színház hivatása

Beszélgetés Kádár Imre szinigazgatóval

A magyar színház feladatairól beszélgettünk Kádár Imre dr. igazgatóval, a Thalia színházi társulat vezetőjével. Kádár Imre nem az a szinigazgató, aki mindenáron és kizárólag csakis arra törekszik, hogy vállalata jövedelmező és ráfizetésmentes legyen. Valamikor maga tevékeny munkása volt az újságírásnak és mint szépíró is kiváló sikereket ért el könyveivel. Foglalkozott azonkívül szinpad irodalommal is, írt eredeti darabokat és magyarra fordított jó külföldi darabokat. Mindez biztosítéka annak, hogy Kádár Imre a színházat nem pusztán vállalkozásnak nézi, hanem inkább a kultúra szolgálatára hivatott intézménynek. Ez magyarázza meg, hogy a színház feladatairól akartunk vele beszélni.

— A magyar színház komoly feladata, — mondotta Kádár Imre igazgató, — nem merülhet ki abban, hogy csak magyar nyelvű előadásokat tálaljon fel a közönségnek. Ebben a kifejezésben, hogy magyar nyelvű előadások benne van az, hogy a színház nem foglalkozhatik csak magyarra fordított idegen darabok színházával. Természetesen kultúra az idegen darab is, de más nemzet kultúrája, más nemzet gondolkodásvilága, érzése, szívdobogása van benne.

— Azt akarja ezzel mondani, igazgató úr, hogy a magyar színház elsősorban magyar szerzők műveit elevenítse meg a függöny felgördülésével?

— Igenis ezt. Egy magyar társulat kizárólagosan idegenből átvett műsorának túlnyomós voltát még a legjobb szereposztás és szereptudás és a legfényesebb rendezés sem menti. Az eredeti magyar daraboknak legalább is a műsor felét kell kitenniük. Magyar darabok jelentik az igazi magyar kultúrát, már pedig a magyar színház csak úgy csinál hamisítatlan magyar kultúrát, ha a magyar szerzők darabjait — bármilyen áldozatok árán is — sorra játssza.

— Milyen új magyar darabokat hoznak ki a közeljövőben? — kérdeztük.

— Az első Zilahy Lajos újdonsága: Gyömölcs a fán. Ennek próbái már nagyban folynak. Utána nyomban következik Bókai János pompás vígjátéka: a Feleség. Harmadik Kodolányi János csodaszép darabja: a Földindulás, amelyet nemrég mutattak be Budapesten, és azóta is állandóan telt nézőtér előtt játszanak. Ezt követi Hunyady Sándornak Kártyaaffér hölgykörökben című remek három felvonásos. A jeles szerzőkhöz minket nemcsak az a kapcsolat köt, hogy magyar. Van még szorosabb

köze is hozzánk. Kolozsvári és Kolozsvárott aratta első sikereit.

— Igen, Hunyady Sándor erdélyi, — kapunk a szón, — rajta kívül van-még erdélyi szerzője is a Tháliának?

— Hogyne volna. Itt van elsőnek Szabados Árpád. Velencei szerenádnak című zenés vígjátékának már nemsokára bemutatója lesz. Erdélyi szerző Simlyai László is, akinek A barát című darabját tűztük műsorra. Ennek főhőse Fráter György, az egykori szerzetes és erdélyi politikus. Jellegzetes erdélyi darab ez. Erdély földjén játszódik erdélyi emberekkel. Lévy Lajos a harmadik erdélyi szerző, aki a közeljövőben a Thalia szinpadjain színpadra kerül. Székelyudvarhelyen tanár és régi művelője az irodalom-

Egymást követik az újdonságok a temesvári magyar színház műsorán

A Thalia prózai együttese szerdán este szép sikerrel mutatta be André Birabeau nagyszerű vígjátékát. A szerelem gyümölcset, amely a francia szellem ragyogásával a gyermekek romlatlan világát tárja fel. A darab tele van szórakoztató elemmel, de ugyanakkor nem nélkülözi a drámaiságot sem. Ma, csütörtökön este félkilenc órákor a társulat megismétli ezt a pompás vígjátékot, amely a párisi színi évad legnagyobb sikerű szinpad alkotása volt. Ma délután öt órákor a szenzációs sikerű A tolvaj című drámát ismétlik meg, amely kedden este Pényes Alice és Nagy István művészi alakításaiban maradandó értékű élvezetet nyújtott.

Pénteken este a temesvári színházban román előadás van és a magyar színház ezen az estén Lugosra randul át, ahol Harsányi Zolt vígjátékát, a Grófkisasszonyt mutatja be félkilenc órai kezdettel. Szombaton ismét újdonságot nyújt a temesvári magyar színház a közönségnek, amennyiben bemutatja a Megsértették a minisztériumot című kitérő zenés vígjátékot, amelyben a prózai együttes valamennyi tagja hálás szerephez jut. A sokat ígérő darabot vasárnap délután és este megismétlik.

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Csütörtökön délután 5 órákor olcsó helyárral a tolvaj.

nak. Szent Ferencről megható misztériumot írt, a mely a szinpadon pompásan fog érvényesülni.

— Maga a Thalia nem büdítje munkára az erdélyi szerzőket?

— Megteszi. Evék óta állandó pályázatunk van eredeti magyar prózai darabra. A pályadíj harmincezer lei, ami tehát nem megvetendő összeg. Ezért érdemes dolgozni a szindarabíróknak, aki ezenkívül a darab színrekerülésével kapcsolatosan még külön megkapja a szokásos színházi díjazást is. Az ez évi pályadíjat a bíráló bizottság Tomcsa Sándor székelyudvarhelyi írónak ítélte oda a Műtét című vígjátékáért. A nyáron újból kiírtuk a pályadíjat és máris körülbelül száz pályamunka futott be. Az eredményt az Erdélyi Helikon íróinak júniusban tartandó összejövetelén hirdettük ki. Addig bőven van munkája a bíráló bizottságnak, amelynek elnöke Kós Károly, tagjai pedig Járosi Andor és Vásárhelyi Ziegler Emil. Biztos vagyunk benne, hogy a pályamunkák között akad nemcsak olyan, amely díjat kapja, hanem olyan is külön, amelyet majd megszerzünk előadásra.

Ez volt beszélgetésünk a magyar színház feladatairól. A feladatokat a Thalia és annak igazgatója, Kádár Imre, helyesen értelmezi.

Kubán Endre.

Csütörtökön este félkilenc órákor: A szerelem gyümölcse.

Pénteken: Lugoson játszik a társulat. Előadásra kerül: Grófkisasszony.

Szombaton délután 5 órákor olcsó helyárral Francia szobalány.

Szombaton este félkilenc órákor: Megsértették a minisztériumot.

Vasárnap délután 3 órákor: Grófkisasszony (olcsó helyárral.)

Vasárnap délután 6 órákor: Megsértették a minisztériumot.

Vasárnap este 9 órákor: Megsértették a minisztériumot.

Hétfőn este fél 9 órákor: Duo.

Sava rendőrelügyelő nyilatkozata a közrendészet minisztérium működéséről

Sava Cornel rendőrelügyelő tegnap visszerkezett szabadságáról és átvette a temesi helytartóság rendőrelügyelőségének vezetését.

Arra a kérdésünkre, hogy a közrendészet minisztérium megalakításával történt-e valamilyen változás az ország rendőrségének szervezésében, a rendőrelügyelő kijelentette, hogy semmiféle változás nem történt, csak a rendőrségnek most külön minisztériuma van.

A rendőrelügyelőség hatásköre ugyan maradt, vagyis hogy az alá rendelt kvesztur és megyei székhelyek rendőrségeinek ténykedése felett felügyeletet gyakoroljon, ezeket elleőrizzesse, utasításokkal ellássa és együttműködésüket szabályozza.

A temesi helytartóság rendőrelügyelősége alá tartoznak a temesvári és aradi rendőrkveszturák, a dévai, lugosi és oravica rendőrségei vagyis a helytartóság öt megyéjének székhelyén működő rendőrhatalóságok, valamint ez rendőrségek megyei kirendeltségei és a hatállomások rendőrségei is.

Mindezen rendőrségek vezetését, irányítását és ellenőrzését Sava Cornel rendőrelügyelő végzi a rendőrelügyelőség székhelyén alájare delt személyzet segítségével.

Légvédelmi előadások naptár

November 9, csütörtök délelőtt 10—12 óráig román előadás a Capitolban józsefvárosi női részére.

November 9, csütörtök délelőtt 11—1 óráig román előadás az Apollóban gyárvarosi férfiak és nők részére N-től Z-ig.

November 10, péntek délelőtt 10—12 óráig román előadás a Capitolban józsefvárosi férfiak részére.

November 10, péntek délelőtt 11—1 óráig román előadás az Apollóban gyárvarosi férfiak és nők részére A-tól M-ig.

Magyar színház prózai együttesének előadásai

Színre kerül:
Csütörtökön délután 5 órákor: (Olcsó helyárral)

A tolvaj

Csütörtökön este fél 9 órákor:

A szerelem gyümölcse

Pénteken este fél 9 órákor LUGOSON:

Grófkisasszony

Szombaton délután 5 órákor: (Olcsó helyárral.)

Francia szobalány

Szombaton este fél 9 órákor:

Megsértették a minisztériumot

Kiváló zenés vígjáték, melynek főszerepeit Pényes Alice, Paál Magda, Faludi Márta, Feledi Eva, Tóth Elek, Nagy István, Lantos Béla, Szabados Árpád, Senkálzky Endre és Bodó György játsszák. A darab rendezője: Szabados Árpád. — Jegyek az összes előadásokra a színházi pénztárnál előre megválthatók.

Vasárnap délután 3 órákor: (Olcsó helyárral.)

GRÓFKISASSZONY

Vasárnap délután 6 órákor:

Megsértették a minisztériumot

Vasárnap este 9 órákor:

Megsértették a minisztériumot

Hétfőn este fél 9 órákor: (Bucse előadás) **DUO**

Az angol propaganda szerint

HITLER el akarja foglalni a pápai trónt
sorsa Szent Ilonán teljesedik be

A mai hadviselést egyelőre — hála Istennek — am annyira a véres fegyvertények jellemzik, minikább a propaganda és ellenpropaganda. Csak meg kell egyszer hallgatni a német, francia, vagy angol rádióállomásokat. Hazájuk hivatalos nyelvén, sőt románul, magyarul, tótul, horvát-szerb nyelven oroszul, lengyelül és még számos más nyelven adják le a harctéri híreket és azok magyarázatát. Ezen nemcsak rádión, hanem írásban is folyik a propaganda. Ennek célja nem annyira a belföldi meggyőzése, hanem a semleges külföld befolyása. Példáért, hogy egy időben Kingsly Londonból a nemzetközi levelekkel árasztotta el a harmadik hatalmat. Ezeket a leveleket Svájcban keresztül küldték az országba, míg a német hatóságok le nem leplezték és lefogták a küldeményeket. Annyit lehetett át millió és millió röpcédulát szóróított német terület fölött és azokban a lakosságot a Hitleri uralom ellen izgatta. Veszdelmeket rejtett ki az ilyen propaganda is, de még mindig a veszélyes, ha egy-egy röpcédula csik valak a fejére, mint egy ötszáz kilos bomba... Anglia újabbán Neue Post aus England címen közleményes lapot ad ki és ezt sokszor példányos formában német címekre küldi a semleges külföldre. A lap alcímében meg is jegyzi, hogy Von Schenken für Deutsche — Németek németek számára. Az írógéppel írt és sokszorosított lap minden magán viseli a propaganda jellegét. Valószínű, hogy emigráns németeket használ fel a londoni propagandaosztály ezeknek a lapoknak a szerkesztésére. Igen ügyesen csoportosítja az egyes népeket. Az egyik arról szól, hogy az angolok az egyes népek szabadságát akarják biztosítani és ez az érdekeltségük a németek ellen. A következők kiírják az egyes részeket valamelyik német nyelvű beszédéből és ezeket próbálják cáfolni, azután ismét arról írjanak, hogy az angolok a német népet és csak a hitlerizmus ellen harcolnak. Így váltakozik az angol mennyorogás a német pokollal — az angol propagandafüggelék. Lapszemelvényeket is közöl a Neue Post aus England és talán nem lesz érdektelen, ha egyik ilyen lapszemelvényt ismertetjük, hogy lássuk, miként gondolkoznak az angolok a mai helyzetben és az egyes államférfiakról.

HITLER ÉS NAPOLEON.

A Chronicle című londoni újság például egyik cikkében arról elmélkedik, hogy már Napoleon is megkísérelte annak idején az angol tengeri blokádját és amikor ez nem sikerült, megtiltotta az egyes európai államoknak, hogy Angliával kereskedelmet folytassanak. Ez nagy gondot okozott az angol birodalomnak, de végül is Napoleont mind több válságmal sodorta konfliktusba. Hitler — a lap szemelvénye — még tovább megy. Nemcsak blokádját akarja elhelyezni Angliát, hanem lehetetlenné akarja tenni a kereskedelmét is. Ez a terv Hitlernek éppen annyira nem fog sikerülni, mint ahogyan

nem sikerült elődjének, Napoleonnak sem. Ha pedig majd belátják ezen erőlködések hiábavalóságát, akkor Anglia valószínűleg szintén Szent Ilona szigetén talál majd életteret a vezér részére, mint annak idején Napoleon számára.

Az angol lap eifelejt, hogy Napoleon nem rendelkezett tengeralattjárókkal, vele szemben az egész kontinens sorompóba állott és nem rendelkezett az a gazdasági felkészültséggel, mint ma a harmadik birodalom. Ezen felül kétséges, hogy a francia szövetséges örül-e az olyan propagandának, mely nagy császára, a gloire megeremlítőjének hírnevét tépázza meg és emlékeztet arra, hogy valamikor Anglia és Franciaország éppen úgy szemben állott egymással, mint ma Anglia és Németország.

VÁLTOZNAK AZ IDŐK.

A Daily Mail nagy cikkben foglalkozik az angol-francia-török megegyezés várható hatásaival. Nagyon érdekes, hogy Törökországnak szánja azt a szerepet, hogy a Balkánon irányítsa a politikát. Véleménye szerint a Törökországgal kötött szerződés teljessé tette Németország bekerítését. A skandináv államok és Törökország, mint két hatalmas kar öleli körül Középeurópát. Beismeri, hogy ezzel

felborult az egyensúly a Földközi tengeren és az a nyugati szövetségesek javára billent. Végül leszögezi, hogy ezzel az egyezményvel Törökország visszatért Európába. Nagyon érdekes ez a megállapítás, mert emlékeztet, hogy a világháborúban, amikor Törökország szemben állott Angliával és a Dardanellák körül véres harcokat vívott egymással, az antantnak egyik főcélja az volt, hogy Törökországot kiszorítsa Európából és Ázsiára korlátozza hatalmát. Most meg pontosan az ellenkezőjének örülnek és elősegítik visszatérését Európába. Vajon mit szól Olaszország ehhez a tervhez és különösen ahhoz, hogy a törökök irányítsák a balkáni politikát, amikor Mussolini többször is hangzottatta, hogy Itália Albánia révén balkáni hatalom lett és beleegyezése nélkül semmi sem történhetik ezen a félszigeten? Magyarazatot talán a Daily Telegraphnek az a jelentése nyújt erre a megváltozott politikára, amelyben megírja, hogy Anglia negyven millió font kölcsönt nyújtott Törökországnak. Hiába itt is a pénz beszél és a propaganda — propaganda marad.

HITLER — PAPA.

A propaganda azonban csak úgy maradhat hatásos, ha az, amit terjesztenek, a valódiságnak legalább a látszatát meg tudja őrizni. Tülliő a célon a Daily Sketch című lap, amely azt a szenzációs hírt röpteti világra, hogy az év végéig Németország megszünteti a katolikus egyházat, januárban ezt nyomon követi a német nemzeti egyház kikiáltása, amelyben Hitler, mint legfőbb pápi hatalom birtokosa a pápa helyét foglalja majd el.

Sapientia sat...

Száz év előtt megjósolták, hogy

Magyarország örökre elszakad Ausztriától

Érdekes könyv került kezünkbe: Normann Hans hajdani német utazó műve, aki elhatározta annak idején, hogy meglátogatja a csikókat, a betyárokat és pandurok földjét, Magyarországot. Elhatározását tetté váltotta, mint arról Lipcsében 1840-ben kiadott könyve tanuskodik. Ungarn, das Reich, Land und Volk a címe ennek a régi írásnak, amelyben furesán lejegyzik a komoly megfigyelések és a kitalált adatok. De hát az író igyekezett mindent megtenni, hogy az olvasóközönség érdeklődését felkeltse és minél nagyobb port verjen föl az ő kalandos utazása. Magyarország akkoriban ugyanis nagyobbára csak hírből-hallásból volt ismert, így bátran szabadjára engedhette képzeletét az egykori idők vándora.

A mi utazónk többek között azt írja, hogy Magyarországon lépten-nyomon csordákban portyáznak nagy bozontos juhászutyták és csikósok védik fokosokkal előlük az utakat. A nők szépsége különösen megnyerte Normann tetszését s megjegyzi,

hogy a magyarok annál jobban szeretik ezeket a szemrevaló asszonyokat és lányokat, minél kövérebbek. A férfiakat illetőleg viszont a bajszukon akad meg a szeme s igen dicséri e nép páratlan vendégszeretetét is, amelyet azonban azzal magyaráz, hogy igen nagy az élelmiszer-bőség. Csak az ellen emel kifogást, hogy a magyarok nagyon szeretik az erős illatokat és annál jobban kedvelik az ételt, minél jobban csip és mar. Ami azonban a csipést és marást illeti, ő sem mártja a tollát mézbe, mert általában igen elítélőleg nyilatkozik az akkori közállapotról.

Dicséretére legyen azonban mondván a szigorú ítésnek, hogy a jövőt illetőleg már egészen más véleményrel van Magyarország elkövetkező sorsa felől. Elmondja, hogy 1940 táján Magyarországnak már egészen más képe lesz. Ekkor már minden a szépen megművelt jó gazdaság képét fogja mutatni. Ekkor az európaiak már úgy fogják látogatni ezt a földet, mint ma Svájcot, — írja a száz év előtti utazó és látónki szemekkel állapítja meg, hogy a falvak helyén gyönyörű városok fognak állani, szőlők és szántóföldek lesznek a fűvel borított végtelen puszták. Valóban egyszerű képzéssel erő kellett hozzá száz év távlatából eme óriási változásokat meglátni, s elmondhatjuk, hogy bevált a jóslás. Napjainkban már a hortobágy pusztát is öntözni kezdenek és virágozó mintagazdaságok vannak mocsarak helyén, amelyek fölött hajdan még ott szálldosott a vad vízmadár.

Egyéb jóslatokra is merészkedik ám ez az eredeti könyv. Elmondja, hogy csakhamar megszűnnek a kiváltságos rendek, a jobbágyság felszabadul és földhöz jut, majd a későbbi jövőben Magyarország független lesz és örökre elszakad Ausztriától. Csodálatos megsejtésre vall a könyv következő mondata: — Csak valami új politikai indoknak kell előállni és egész Európa államközi viszonylataiban nagy szakadások következnek. Végül még a következők lehetőségéről tesz említést. A magyar-lengyel birodalom sem tartozik a mesék országába. Társadalmi viszonyaik, erkölcsük, nemzeti szellemük hasonlósága összekapcsolhatná őket.

Ilyen megállapításokat tartalmaz elkövetkező száz évre az 1840-ben megjelent sárguló könyv. S ha nem is tudjuk, hogy mit hoz a jövő, bizonyos, hogy sok mindenre, ami akkoriban még az idők méhében nyugodott, bámulatosan rávilágított ez az ódon írás — egy évszázad távlatából.

A nagyvezérkar 13 számú közleménye

1. Szabálytalan azoknak az otthon tartózkodó tiszteknek, altiszteknek és közlegényeknek katonai helyzete, akik 1939. április havától kezdődően a katonai hatóságok által nem voltak feltehetőek, hogy részükre az újrendszert követő behívó parancsok valamelyikét kiküldésük:

1. Sárga, vagy vörösszínű, csillaggal és pésettől ellátott behívó parancsok.
2. Fehérszínű parancs a helyen maradásról („rámánarea la vatra“).
3. Fehérszínű parancs a munkánál történt mozgósításról („mobilizare la lucru“).

II. Szabálytalan továbbá azoknak az otthon tartózkodó tiszteknek, altiszteknek és közlegényeknek helyzete:

1. Akik az előbb jelzett parancsokból többet kaptak és több ilyen parancsral bírnak.
2. Akik nem ismerik azt a katonai egységet, melyhez tartoznak.

III. A fentebb jelzett esetekben, katonai helyzetük tisztázása végett jelen közlemény kiadásától számított 20 napon belül az érdekeltek katonai hivertjük és a birtokukban levő régi, vagy új behívó parancsaik felmutatásával a következő helyeken jelentkezni tartoznak:

1. Megyeszékhelyen levő városokban a hadkiegészítő parancsnokságon.

2. A rendőrségen az összes többi városokban.

3. A csendőrsparancsnokságon a falukban.

Ezen helyeken a felvilágosítást megadják és a jelentkezésről igazolványt adnak.
IV. A jelen rendelkezések a következőkre vonatkoznak:

1. Az otthon levő közlegényekre 50 éves életkorig.

2. Tartalékos altisztekre 55 éves életkorig.

3. Tartalékos tisztekre, a tiszt helyzetére vonatkozó törvény rendelkezései szerint és pedig: alantás rangfokozatu tiszték 55 éves életkorig, őrnagyok 59 éves életkorig és alezredek 61 éves életkorig.

A nagyvezérkar közleménye felhívja a figyelmet, hogy azok ellen, akiknek katonai helyzete szabálytalan és a jelen közlemény kiadásától számított 20 napon belül a fentebb rendelkezéseknek nem tesznek eleget és későbbi jelentkezési igazolvány nélkül találhatnák, a törvény értelmében a katonai hatóságok előtt eljárás indul.

DÉLIHIRLAP
automata telefon száma: 28-10

= KÖZGAZDASÁG =

Eddig harmincezer vagon búzát adtak el Németországnak

Anglia tizezer vagonnal rakódik a kikötőkben

Már csak 15 ezer vagon exportbúza eladatlan

Háborús és semleges országok egyformán készletekkel igyekeznek biztosítani magukat minden eshetőségre. A gabonaellátás terén Románia, Bulgária és Magyarország a nyugati államok legfőbb európai éléskamái. Szinte egy időben került nyilvánosságra Romániának és Magyarországnak az idei termés eredménye és az a készlet, ami ezekből külföldi eladásra szolgálhat és részben már el van szállítva, részben szállítás alatt áll.

Románia buzatermését 482.000 vagonban állapította meg a hivatalos becslés. Magyarország idei termése 300.000 vagon. Romániában a készletek összevásárlásával megbízott Szövetkezeti Nemzeti Intézet eddig 72.000 vagon búzát vásárolt össze kivitelre.

Magyarországon a kivihető buzamenyiséget egész 1939/40 évre 128.000 vagonra becsülték fel, aminek körülbelül a fele tényleg el van adva és szállítás alatt áll. A kiviteli arány ezek szerint nagyjából ugyanaz a két országban.

Románia legfőbb buzaszállítási kötelezettségei a fennálló nemzetközi szerződések alapján kötött eladások folytán a következők: Németországnak 30.000 vagonot adott el a Szövetkezeti Nemzeti Intézete, ami szállítás alatt áll.

Legutóbb Turnu-Severinben 6.000 vagon raktak német vontatóhajókba.

Németországnak a vasúti szállítás mellett első sorban a dunai hajóút kedvező, de a rendelkezésre álló hajóút korlátozott. Nehézségeket okoz az is a Dunán, hogy Jugoszlávia az ott felvásárolt terményeket saját hajóin csak Pozsonyig hajlandó szállítani, ott tehát átrakodás válik szükségessé, akár hajóra, akár vasútra.

Anglia október 11-én 100.000 tonna, vagyis 10.000 vagon búzát vásárolt a mi kiviteli intézetinktől, amiből eddig körülbelül a negyedét szállította el. Jelenleg

a brüli, galati és constantai kikötőkben az odaérkezett angol hajók erősen rakodnak.

Olaszország október 21-én vett a Szövetkezetek Nemzeti Intézetétől ugyancsak 100.000 tonna búzát, tehát 10.000 vagon. Görögország, Holland és Malta részére eladott kisebb mennyiségekkel együtt a 72.000 vagon készletéből alig 15.000 áll meg rendelkezésre eladásra. De a szövetkezeti bevásárlások még folyamatban vannak és még nagyobb készlet feleslegnek fogynak raktárba kerülni, amint a szállítási eszközök kissé felszabadulnak a most folyamatban levő nagy szállítások terhe alól.

Kukoricát nagyobb tételben Olaszország vásárolt fel körülbelül 580 leinek megfelelő mázsánkénti líra áron.

— Az európai cukorárak. Budapestről jelentik: A Magyar Távirati Iroda jelelnti, hogy egyes külföldi lapok lehetetlen adatokat közölnek az európai cukorárakról és többek között azt állították, hogy az európai államok közül Magyarországon a legdrágább a cukor. A magyarországi kiskereskedelmi cukor áraknál a Szovjetben lényegesen, Olaszországban, Romániában és Bulgáriában valamivel magasabb a cukor ára, míg Németországban és Jugoszláviában a cukor ára egy szinten mozog a magyar cukor árával. Lehetséges tehát Magyarországot úgy beállítani, mintha ott volna Európában a legmagasabb a cukor ára.

— Vám középértékek megváltoztatása. A pénzügyminisztérium figyelembe véve a petroleum termékek kivitelénél mutatkozó lényeges árváltozásokat, a vámtarifa 110—112 és 116 tételei alatt felforralt áruk középértékeit felemelte. Ez az emelés azonban kizárólag a kivitelnél jön figyelembe.

RÓZSASZÜRET

IRTA: LIGETI ERNŐ

A közlés élénkítőleg hatott. Montfleuryrnére.

- És udvarol neked az az ember?
- Életre, halálra.
- És csinos?

Isabel nem felelt, csak kétértelműen megmozdította a fejét.

— Meg kell nézmem közelebbről. Programod van vele? Ma este semmi esetre sem hagyhatz egyedül. Viszont azt sem kívánhatom, hogy lemondj barátodról miattam. Veletek megyek. Mit gondolsz, ne ezt a mályva színű ruhát vegyem fel?

— Autókirándulásra készültünk. Át akarunk menni Franciaországba és még éjjel tájban vissza is jönni.

— Autópartinhoz fáradtnak érzem magam. Nagyon ragaszkodsz a tervhez? Inkább szeretném, ha ma este idebenn vacsoráznánk. Valamely „jó” helyen.

Nem akarta azt mondani, hogy autó-dresszenben nem tud úgy érvényesülni, mint nagy toalettenben, esti világításban. És hogy Leon Tynnerre a legjobb benyomást akarta gyakorolni. Elve volt, hogy mindig az első találkozáásoknak tulajdonít nagy fontosságot... Mi köze neki Tynnerhez? Egy soha nem látott férfiúhoz, aki a leányának udvarol? Nem, semmiesetre sem volt benne tudatos, hogy Tynnernek tessék, de sport-szerű érdeklődése minden férfi iránt, a már előlegezett várakozás ezáltal is... Isabel minden esetre értesült a hangjából:

— Tartok tőle, anyám, hogy megtetszik neked és leütöd a kezemről.

Trefásan mondta, de Betty asszony komolyan vette.

— Ó, hogy is képezed? Már hogy én?... A te gavallérodat... Hát így ismerd...

De belül hízelgett a híúságának. „Snejdig” volna... Nem tudott betelni a gondolatból.

— A végén már te is ragadozóknak tartasz, mint a többiek — duzzogott kényeskedve és szenvedélyesen püderezni kezdte magát. — Ellenállhatatlannak, akinek csak a kisujját kell megmozdítani...

Isabel lesajnálta magában: jóságos ég, milyen buta! Kedve kerekedett volna tovább ugatni — ez volt az egyetlen kínálkozó elégtétel anyja végtelen híúságáért. De amikor észrevette, hogy amit ő gondol, ugyanazt gondolja Thereze is, aki selyem kombinét kapott szája elé, hogy elrejtse sunyi vihogását, nem tudta megállni, hogy rá ne förmedjen.

— Kérem, Thereze, maga csak végezze a dolgát.

A megszeppent leány leforrázva sütötte le a szemét. Montfleuryrné, aki rajongott komornájáért, kérdően vetette rá tekintetét egyikről a másikra.

— Mi az? Mi van Therezéval? Csinált valamit?

— Ó, semmi... készülj öltözködni anya, hogy idejkorán lemehessünk.

Odalépett az éjjeli szekrényhez, felemelte a telefon-készüléket és mialatt Leon Tynner szobáját kereste, félszeme szeleburdi anyján időzött. Közölte Tynnerrel, hogy anyjának az a kívánsága, hogy benn a városban vacsorázzanak. Talán az Enemitageban. Igen, anya nagyon örül, hogy megismerheti magát. Már eddig is a legjobb véleményeket hallotta. Hogy honnan? Azt mondja el ő. Tehát tökéletesen egyetértünk?... Ó, frakkban... Nincs szükség, majd leizenünk... Hogy addig mit csinál? Még egy pár percig anyával. Úgy van, amilyen jókor csak lehet, de hét órákor mégsem ülhetünk be vacsorázni, beláthatja.

Leon Tynner a Hotel des Bergues második

A köztisztviselők és nyugdíjasok faellátása

A fölművelési minisztériumban intézkedések történtek a köztisztviselők és a nyugdíjasok tüzfűaellátásának megakadályozásában. Az eddigi rendszer szerint a CAPS, az állam erdőipari vállalat, részletfizetésre adott fát a köztisztviselőknek. Miután azonban 1932-től 1937 évig terjedő idő mintegy 15 millió leinyi be nem fizetett adóssá maradt a vevőknek, amit egyes állami intézetek a tisztviselő egyesületek tartoztak volna beszedni, a CAPS ezidén beszüntette a részletre való eladást és ezt azzal a kedvezményrel kívánta egyenlíteni, hogy tíz tonnás vagononként 150 endegményt ad a készpénzért vásárlóknak. Az egyesületek, amelyek rendszeresen befizetnek a tagjaik által igénybevert részletfizetéses fát a minisztertől kérték, hogy állítsa vissza a helyzetet. A miniszter tekintetbe vette a tisztviselők ez idő szerinti nehéz helyzetét és elrendelte, hogy a tüzfűaellátás a tisztviselők havi részletre, amely részleteket fizetésükből hivatalból szatartják, úgy hogy a minden minisztériumban meglévő tisztviselő hitelpénztárak fizetel a vételárat e levonások terhére, a múltból visszamaradt tartozásokat pedig a fizetéssel hátrál minisztériumi intézetek és tisztviselő egyesül haladéktalanul kiegyenlíti. A nyugdíjasokra Sen államtitkár oly módon terjesztette ki a kedvezményt, hogy ezek nyugdíjkielvonásukkal egyidejűleg mellett négyhavi részletre kapják meg a szükséges fát.

— Gyapot behozatali tárgyalások. Irtnunkról, hogy egy gazdasági tárgyaló bizottságunk karában a török kormánnyal gazdasági megállapodást készített elő, amelynek egyik lényeges rész iparunk részére szükséges gyapot egy részének a behozatali biztosítása. Ezek a tárgyalások a curestiből érkező tudósítások szerint kedvező derben haladnak és gyors eredmények várhatóak. A bizottság Ankarából Kairóba megy Egyiptom köntendő kereskedelmi szerződés előkészítésére. Ennek is a legfőbb anyaga a gyapotellátás megszervezése. Ebből a két forrásból Románia dezni fogja teljes szükségletét. Angliából ez időrint is jelentékeny mennyiségeket ajánlanak tilgyarainknak, azonban ezek megvétele egyteljesen lehetetlen addig, amíg a szükséges devizát az új külkereskedelmi rezsim teljes kialakulásáig nem állanak rendelkezésükre és a kereskedelemszere szükséges devizák árfolyamai az exporttal csatlakban ki nem alakulnak.

emeletén lakott. Betty asszony rangjának megfelelően az első emeleten, komornája — egy re — a hetedik emeleten. Viszont mihelyt i kapja azt az uccai lakosztályt, amelyben két-három napig egy hindu herceg lakik, átözik és a kisebbik szobába berakja Ther — Tudod édes, még sóhajtni sem vagyok pes nélküle. Ő megért engem! A megtetsz ragaszkodás, és becsületesség. Te ehhez nertesz! Neked nincs emberismereted.

A szálloda melléképületében, a negy emeleten lakott Isabel, aki nem engedhette magának azt a fényűzést, hogy a főépületben gyen ki szobát. Csak most költözött át egy csendes pensióból ide, hogy a nagy szezonban francia küldöttségnek mindig a közelébe gyen. Gerwan röhögött Isabel ügybuzgósá ó, a maga részéről, még ha a külvárosban is tanyát, akkor is fülön csipné a legfrissebb reket.

Leon Tynner már negyvennyolc esztendő volt, igen szerencsés arcbereendezkedéssel, al nem árulta el korát. Ha egyetlen napig nem rotválkozott volna rendkívüli alaposággal, azonnal meglett volna az őszülés borostáj vel. Kisebbit fia volt Robert Tynnernek, a v hírű orr- és gégeorvosnak, aki az ismert I prue-Valot grófi családból nősült. Huszonhá évvel ezelőtt került a külügyminisztérium majd egy-két évi gyarmati szolgálat után G be helyezték át. Magánvagyon fölött is re kezett, de sem tőkéjének kamatai, sem a négyvetségtől húzott díjazásai nem mutatko elegetőnek költséges életszínvonalat zavart fenntartásához. Szerencsére alkalma nyílt szektöttetési révén itt-ott barátainak szolgál kat is tenni, akik hálásaknak mutatkoztal ennek a hálának megengedhető, korrek for köztölt kifejezést is adtak. A látszólagosan sz telen diplomata küljeje jeles üzleti erényeke kart. Tynnertől érdemes volt javaslatokat k

Fellendülést várnak az autókerekedelemben

Március végéig kompenzációs alapon hozhatók be alkatrészek

A hivatalos lap november 1-i száma rendelkezést közöl, mely gépjárművek behozatalát szabályozza. A törvény megkönnyíti a fel nem szerelt alkatrészek, különállók, festetlen karrosszériák s gépalkatrészek behozatalát.

A nagyvezérkar néhány nappal ezelőtt rendelkezett ki, amellyel az 1939 október 25. után váltott összes személy-, és teherautókat 1940. szeptember 1-ig mentesíti úgy az összpontosítás, mint a gyakorlatokra történő igénybevétel alól. A rendelkezést az ország valamennyi rendőrségének formai ügyosztálya megkapta.

Az autópiacon forgalma, amely az utóbbi hónapokban teljesen megállt — a szakmai kereskedelmi véleménye szerint — a most említett két rendelkezés folytán ismét meg fog élni.

Egyre nagyobb gondot okoz az autópiacon a minellátás kérdése. A belföldi autógumigyárak: a Banloc és a brassói Cordatic termelése a szülkeleteknek csak jelentéktelen részét fedezi.

Az autózítélet alakulására kétségkívül kedvező hatással lesz az autózítéletmennyiség szabaddátétele-

le is, amelynek előkészítéséről már beszámoltunk. A Legfőbb Szállítási Tanács egyik legutóbbi ülésén ugyan, — amint azt már jelentettük — a CFR vezérigazgatója az autóforgalom szabaddátétele ellen foglalt állást, az október 31-i ülésen azonban G. Nicolau mérnök adatokkal igazolta, hogy a teherautózítéletmennyiség nem jelent a vasút számára olyan versenyt, amellyel a CFR ne tudna megbirkózni. Gazdasági körökben bizonyosra veszik, hogy Ghelmegeanu közlekedésügyi miniszter tervezetét végül is magáévá fogja tenni a legfőbb szállítási tanács.

A cikk bevezető részében említett rendeletmegengedi az 1939. szeptember 17-ig lebonyolított kompenzációs export alapján az autószerelő üzemek részére autóalkatrészek (személyszállító autók, teherautók, traktorok) behozatalát, azonban legalább 20 darabos egységben. Az így importált autók után a vámtarifa 1293. tételében szereplő kész autók ványa fizetendő. Az autók kompenzációs importját a nemzetgazdasági minisztérium 1940. március 31-ig bezárólag engedte meg.

— A tőzsde hitesei ügynekiért nem felel a tőzsde. A semmitőszék, mint végső bírói fórum megváltoztatva két alsó bírósági fórum ellenkező ítéletét kimondta, hogy a tőzsdei hitesei ügyneki részéről megbízója ellen elkövetett visszaélésekből eredő kártérítési igényért a tőzsde, mint az ügyneki alkalmazója, nem felelős. A kereset Gramătescu nevű megbízó indította a bucaresti tőzsde ellen, amelynek Haritonovici nevű hitese ügyneki másfél millió lei értékű részvényeket vett át őrizetre és a fél diszpozíciói szerinti eladásra, de nem várva be az utasításokat, eladta a papírokat és saját céljaira fordította a vételárat, ami rajta nem volt behajtható. A törvényszék és a tábla marasztalta a tőzsdét az alkalmazottja által okozott kárért. A semmitőszék hosszú tárgyalások és tanácskozások után megváltoztatta a marasztaló ítéleteket és a tőzsdét felmentette minden felelősség alól azzal a megokolással, hogy a tőzsdei ügyneki nem megbízott képviselője a tőzsde. Az ítélet sokoldalú megbeszélés tárgya lesz, mert egyebek között például az új devizaértékesítési törvény eladandóan a tőzsdei hitesei ügyneki által rendeli eladandóknak a szabad devizákat.

Gazdasági értekezlet az áralakulások ügyében

A bucaresti kereskedelmi és iparkamara meghívására a Nemzeti Ujjászületési Front gazdasági osztálya a vezetőivel és a kereskedelmi és ipari szervezetek vezetőivel, valamint sok nagykereskedő nagypiparos személyes részvételével szerdán délután nagy gazdasági értekezletet folytat. Ezen a tanácskozáson részletes és beható vizsgálat tárgyává válik a mutatókó áremelkedések tényeit és okait az ország legjobb közgazdászai tették meg javaslatokat arra, hogyan lehessen az áralakulást a gazdasági erők törvényei szerint normalizálni. Tervezetesen ez a kérdés elsősorban nyersanyag eladási és termelési kérdéseknél mutatkozott a felvilágosításában és a szórványosan működő jogosulatlan áremelések visszaszorítására új árszabályozó törvény eszközei elegendőnek mutatkoznak. Az áralakulás kérdése sokszorosan kapcsolatos az új kartell-törvényről várt intézkedésekkel is. A kartell legfőbb tanácsát is ülésre hívták össze a nemzetgazdasági miniszter. Ezen az ülésen a megalakulás formáságai és az újonnan kiadott két tag beiktatása után a tanács a kartell árszabályozásának ellenőrzését vette munkába.

Nemelyek csak úgy ártatlan ábrázattal, félszak és félmondatok formájában vetett oda és oda kritikákban tanácsai — vásároljon-e az illető részvényeket, érdemes-e nagyobb tőkéit investálni ebben vagy abban a külföldi vállalatban, — rendszerint beváltak. Borzasztóan szíves volt arra, hogy belát a vesekbe is, de nem lehetett könnyebben megtevesztetni befolyásolni nála. Zajos társadalmi életet élt, a szoknya-bolond volt, de az asszonyok közt a legtöbbször felsült. Ahány „hódítása” volt, mindig az orránál fogva vezették. Nem vette észre. Hivatásától, nemes származásától és pikuresi mivoltától megmámorosodott és halványan magasan hordta a fejét, hogy nem is hallotta, amit az asszonyok csipősen odamondogtak neki. Önző volt természetesen, mint a legtöbb agyagény, de önzést lassanként életbölcsességére fejlesztette ki. Rendíthetetlen önbizalma mindig segítségére sietett és ezért nem egyszer győzelemnek tekintette azt, ami különben vereség volt.

Különben észbe kellett volna kapnia egyszer, hogy sohasem ő volt az, aki szakított, mindig vele szakítottak, soha, még fiatal korában sem nyert meg egy szívet, őt bolondították minden magukba az asszonyok. Látszólagos győzelmi trofeákat azonban volt alkalmá gyűjteni és ez feljogosította arra a merészségre, hogy minél inkább repültek az évek feje fölött, annál fiatalabb hölgyeknek csapta a szelet. Érett, férfikorban azután „komolyan” szerelmes lett. Tynner egy ízben felvezette hozzá a hivatalba Isabelt, hogy lássa el szűkebb információkkal. Attól a pillanattól kezdve állandóan kereste az alkalmat, hogy együtt legyen vele. Amikor tisztába jött a leány anyagi körülményeivel is és meghallotta, hogy tekintélyes összeg is van nevére hozományként letétbe helyezve, szerelmi készsége új tápot kapott és képes lett volna érte változtatni az agyagényi állapotban is. Egyelőre

(=) Lanyha az irányzat a bányászati gabonapiacra és az üzleti forgalom is csekély. A piaci árak a következők: Búza 73 kilós 430, ótengeri 400, új-tengeri morzsolt 290—300, korpa 320, új zab 400—420, muharmag 380, tőkmag régi áru 1.000, káposzta repce 950, új takarmányárpa 350, tavaszi árpa 450 lei százkilónként. Lóheremag 30 lei és lucernamag 45 lei kilónként.

Sportheiik mindenfelől

Öfelsége köszönő távirata a si-szövetséghez. Az országos si-szövetség legutóbbi közgyűlése alkalmából üdvözlő táviratot intézett Öfelségéhez, amelyre az uralkodó megbízásából Flandor udvari marsall ugyancsak táviratilag válaszolt és a király nevében megköszönte a si-szövetség kifejezett jókívánságait.

Az edzőiskola növendékei elkísérik a válogatott csapatot külföldi útjára. A szövetség nagy súlyt helyez arra, hogy a múlt hónapban megnyitott edzőiskola minél nagyobb sikert érjen el és ott a beiratkozottak minél alaposabban sajátítsák el az ismereteket. Ezt a célt szolgálja a szövetségnek az a határozata is, amely szerint az iskola három legjobb növendékét a román szövetség költségén külföldi tanulmányutra küldik, a többi hallgatót pedig kísérőként a válogatott csapattal küldik külföldre.

Összeállították a csehek ellen játszó német válogatott. Németország válogatott csapata vasárnap a Cseh-Morva protektorátus együttese ellen játszik válogatott mérkőzést. A német birodalmi szövetség már össze is állította a csapatot, amely a következő: Klodt—Janes, Billman—Janes Sold, Manuer—Lehner, Schön, Konen, Binder, Pesser.

A svéd öklívők legyőzték az olaszokat. Svédország és Olaszország öklívői legutóbbi Koppenhágában ütköztek meg. A küzdelemből a svédok kerültek ki 10:6 arányban győztesként. Az olaszok vereségét az a körülmény menti, hogy kénytelenek voltak néhány tartalékkal kiállni.

minden eddigi győngéd kapcsolatait leépítette és érdeklődését kizárólagosan a kis Isabelre összpontosította.

Isabel szívesen vette a neves férfiú udvarlását, persze hogy valaha is hozzá menjen feleségül, szó sem lehetett. Leon Tynner udvarlása tehát elvi jelentőségű volt. A kilátástalan előjelek ellenére sem mondott le a végső siker reményéről — ez már a diplomata véralkatából következett — és egyelőre eredmények könyveit és így dekoratívabbá tette az ő személyét a társaságokban.

Isabel közlését, hogy bemutatja anyjának és hogy már az első este együtt fognak vacsorázni, alapos megfontolás után kielégítőbb eseménynek tartotta, mintha kimentek volna ketten Evianba, hallgatják a Lyonból érkezett új zenekart, képes levelezőlapokat küldözgetnek jobbra-balra, megvacsoráznak és szabályszerűen hazajönnek. A mai együttléteben feltétlenül lesz vitamin — állapította meg önelégülten és fokozottabb gondnal preséle be nyakát a kemény gallérba. Feltétlenül — ismételte meg. — Majd a mamán keresztül... — és újra megborotválkozott.

A hallban találkoztak. Leon Tynner kellemeesen lepődött meg, amikor Montfleury asszonyának bemutatkozhatott. Igazi nagyvilági hölgy. Tele vakító ékszerekkel. Ragyogó jelenség két-ségtelenül. Volt benne mozgékony, finom báj, amely azonban csak esti világításban és akkor is csak néhány óráig tartott. És amikor megszólalt, arca különös módon megélnéült — bizonyára „érsz” nő, de vajjon érzései nem sekélyesek-e? De már indúlniok kellett. A gép csak lépésben ment. A Quayn nagy volt a tolongás.

Amikor kiszállottak, történetesen Iván a fényesen kivilágított épület előtt állott. Azonnal felismerte Isabelt, aki egészen másként hatott most, estélyi ruhában, mint amilyenek eddig

látta. Iván kalapja után nyúlt, hogy köszöntse, de Isabel nem vette észre.

Leon Tynner a zöld teremben kért háromterítés asztalt. A genfi diplomaták szívesen keresték fel az egyszerű, de nagyon is előkelő éttermet, amely hatalmas és sűrű lefüggönyözött alaklival, diszkrét „cabinet particulier”-jeivel, gasztronómiai inycenségeinek ritka tökéletességével a párisi Foyot-ra emlékeztetett. A pincérek hajlongtak az ismert tőrzsvendég előtt, a főpincér is, a terem közepén, éber tekintettel, mint egy hajókapitány a tengeren, köszöntötte őt, a tekintélyadás minden érzékelhető árnyalattal.

És a vacsora is pompás volt.

Leon Tynner bort rendelt, de Montfleury asszony csak vizet ivott, amelybe egy fél citromot csavart sajátkezűleg. Isabel minden fogás között cigarettára gyűjtött és amikor túl voltak a török kávéin is, átmentek a sárga szobába, ahol a zene szólott. Leon Tynner udvariasan táncra kérte fel Montfleuryt. Isabel nézte őket. Különösen anyját bámulta meg.

Nyugtalanul állapította meg: Cudarul hasonlítok az anyámhoz! Amit — fedezte fel nyugtalanul — benne a hibák egész rendszerének tartottak, húsz év múlva, az ő korában, félelmetesen meg lesz bennem is. Hiszen én is éppen olyan hiú vagyok, mint ő. En is mindig magamam hazudtam olyan célokat, amelyeket egy pillanatra sem vettem komolyan?! Ha valóban elítélem a léhaságot, akkor egészen másként kellett volna élnem eddig is. Lemondani, lemondani! Azzal, hogy én a Bergues hátsó épületében maradok és nem költözök be hozzá, még semmi önkéntes áldozatot nem hoztam. De anyám túltette magát, hogy gyarlóságait staniolpapirosba göngyölgesse. Élni akarja cifra kis életét és minden erejét erre az ostoba túndöklésre gyűjti össze. Én pedig alakoskodom.

(Folytatjuk.)

LEGUJABB

Az angol munkáspárt becsületes békét akar

Londonból jelentik: Az angol alsóház mai ülésén Attlee őrnagy, ellenzéki vezér beszédét mondott, amelyben azt fejtegette, tudja meg a német nép, hogy becsületes békét kaphat. Emlékeztetett arra az erőfeszítésre, amelyet az angol munkáspárt kifejtett a béke érdekében, de végül is kénytelen volt fegyvert ragadni, hogy megvédelmezze országának létalapiját.

Az angol munkáspárt tovább folytatja a harcát a békéért, amelynek első és legfőbb feltétele az, hogy az áldozatokkal szemben jóvátétellel tartoznak, a nélkül azonban, hogy bosszu vezesse az államférfiakat.

Valamennyi nemzetnek, nagyvnan és kicsinynek és minden népnek, bármilyen színű is legyen az, joga van az élethez és biztosítani kell jellemének fejlődését. A németek tudják meg és ismerjék el, hogy a lengyelek, a csehek és a zsidók ugyanazokkal a jogok

kal rendelkeznek, mint ők. Az angolok ugyanazokat a jogokat kell, hogy biztosítsák India számára, mint a többi dominiumnak. A nemzeti, vallási és faji jogokat nemzetközi intézményeknek kell megvédelmeznie. Attlee őrnagy végül azzal fejezte be beszédét, hogy

az európai államok vagy szövetségre lépnek, vagy elpusztulnak. (Rador.)

Chamberlain miniszterelnök Attlee őrnagy kérdésére kijelentette, hogy a holland királynőtől és a belga királytól kapott jegyzéket az angol kormány beható vizsgálat tárgyává teszi, de most még nincsen abban a helyzetben, hogy erről bővebben nyilatkozhassék.

Chamberlain miniszterelnök csütörtökön résztvesz a lordmayer díszbédjén és ott beszédet fog mondani. Emiatt a rendes alsóházi heti beszámolóbeszéde elmarad. Lehetséges azonban, hogy a hágai békeindítványról már ma is nyilatkozik.

Dánia közelében nagy légi ütközet volt

Zürichből jelentik: A National Zeitung megállapítja, hogy az angol repülők által Németország felett millió számra ledobott röpírátokat Treviranus, a Londonban élő emigrált német miniszter szövegezte és az egész röpírat bombázás gondolata tőle származik.

Meg nem erősített hírek szerint Dániától nyugatra Ring-Kobing közelében tíz ismeretlen nemzetiségű repülőgép részvételével nagy légi ütközet folyt le. Csak annyit láttak, hogy a harc során két repülőgép lezuhant. A további részletek ismeretlenek.

Németország új tárgyalásokat kezd Törökországgal

Ankarából jelentik: (Rador.) Valószínűnek tartják, hogy Németország újabb kísérletet tesz a Balkánnal való gazdasági kapcsolatainak további kiszélesítésére. Fegyverszállítmányok ellenében Németország reméli, hogy élelmiszereket és nyersanyagokat nagyobb mennyiségben kaphat. Pápen anka-

rai német követ feladata, hogy új gazdasági tárgyalásokat kezdjen illetékes török körökkel az augusztusban lejárt német-török gazdasági egyezmény megújítására, amelynek megújítását annak idején Törökország visszautasította.

György angol király udvari ebéden vette át a békeközvetítő ajánlatot

Londonból jelentik: György király kedden este a Buckingham palotában díszbédét adott a dominiumok és India megbízottainak tiszteletére. Az ebéden résztvettek a glouchesteri herceg és felesége, Sir Neville Chamberlain és felesége, Antony Eden és felesége, a yorkshirei herceg és felesége és még számos előkelőség. A háború kitörése óta ez az első udvari ebéd, amit az angol uralkodó a Bu-

ckingham palotában adott. A lapok jelentése szerint a holland és belga uralkodók üzenetét akkor nyújtották át György királynak, amikor a díszbéd megkezdődött és annak befejezése után nyomban magánmegbeszélések keretében megtárgyalták a javaslatot. A miniszterek csak éjjel után hagyták el a palotát. (Rador.)

Rádió

CSÜTÖRTÖK, NOVEMBER 9.

Bucuresti. Radio România: 12: Időjelzés, vízjelzés, háztartási, és egészségügyi tanács. 12.10: Hanglemezek. Radio România és Radio Bucuresti: 13: Időjelzés, rádióműsor, sport és egyéb közlemények. 13.10: Hanglemezek. 13.15: Szalonzene. 14: Hírek. 14.20: A szalonzene folytatása. 15: Látványosságok, művészeti és kulturális hírek, közlemények. Radio România: 15: Gyermekek-óra. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 1 Tudományos krónika. 19.17: Hangverseny. 19.17: Hírek magyar nyelven. Radio România és Radio Bucuresti: 20.05: Előadás. 20.20: Hanglemezek. 20.45: Hírek. 21.15: A Filharmonia zenekar szofónikus hangversenye. 22.05: Hírek, sporterejnyek 22.25: A hangverseny folytatása. 22.30: Könnyű zene hanglemezekről. 23.45: Hírek francia, német, angol és olasz nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Hanglemezek. na: Étrend. 11: Hírek. 11.15: Felolvasások. Hajk Károly hegedül. 1.40: Hírek. 1.55: Heti Kálmán énekel. 2.30: Postászene. 3.30: Hírek. Háztartási előadás. 5.45: Hírek. 6: Hírek szlovák és magyar-országi nyelven. 6.15: Gábos Dénes előadása. 6.45: Lakatos Vince cigányzene. 7.45: „Gyulai Pál emlékezete”. 8.15: Hírek. Szalonzene. 9.30: Zilahy Lajos előadása. Keulerné Bajkó Éva és Daudané Paica Anni zongorás műsora. 10.40: Hírek. 11: Táncelem. 12: Hírek, német, olasz, angol, francia és erantó nyelven. 12.25: Farkas Béla cigányzene muzsikál. 1.05: Hírek.

PÉNTEK, NOVEMBER 10.

Bucuresti. Radio România: 12: Időjelzés, vízjelzés, háztartási, és egészségügyi tanács. 12.10: Hanglemezek. Radio România és Radio Bucuresti: 13: Időjelzés, rádióműsor, sport és egyéb közlemények. 13.10: Déli hangverseny. 14: F. 14.20: A hangverseny folytatása. 15: Látványosságok, művészeti és kulturális hírek, közlemények. Radio România: 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Technikai tanácsadó. 19.17: A Bucuresti hangversenye. 19.45: Hírek magyar nyelven. Radio România és Radio Bucuresti: 19.55: Előadás. 20.10: Hanglemezek. 20.35: raelőadás: Faust. Az első szünetben (21.21.40): hírek, a második szünetben (22.22.40): hírek, sporteredmények, a harmadik szünetben (23.15—23.30): hírek francia, német, angol és olasz nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Hanglemezek. na: Étrend. 11: Hírek. 11.15: Felolvasások. Stepat Eugén balalajka zenekara. 1.40: F. 2.30: Toplak Izabela magyar nótákat énekel. Hírek. 5.15: Diákféltóra. 5.45: Hírek. 6: szlovák és magyar-országi nyelven. 6.15: Sporteredmények. 6.30: Közvetítés Munkácsról. 7.30: lonzene. 8.15: Hírek. 8.30: „Júlia szép leány”. ra két felvonásban. Az I. felv. után: a rádió üggyelgyvezetője. A II. felv. után: Hírek. U. Bura Sándor cigányzenekara muzsikál. 12: német, olasz, angol és francia nyelven. 12.20: mezek. 1.05: Hírek.

APRÓ HIRDETÉSEK

Allást keres

Takarítást vállal a délutáni órákra. I. Lloyd palota III. emelet Klein Rudolf. 1865

Perfekt szakácsnő 15-re állást keres. Címeket a kladóba kérem. 1452

Lakás

Bútorozott kétágyas uccai szoba egy, vagy két személynék azonnal kiadó esetleg konyha használattal. VI., Str. Mercea Voda 11. szám I. em. 8. 1449

Adas-vétel

Jutányosan eladó Kardostelepen 120 négyzetgöles telek házzal. Üzletnek igen alkalmas. Közelebbit a kiadóban 1864

Jó állapotban lévő Singer varrógép, esetleg sülyeszíthető, megvételre kerestetik. Címeket kérem ármegjelöléssel a kiadóba leadni. 1834

Eladó Hanomag W. D. No. 52622, Fordson No. 61572, traktor, 6-os HOFFHERR Schrantz, Clayton Schutt-leworth No. 65080 csepülőszekrény és egy hegesztőgenerátor minden kifogástalan állapotban. Bagyin Károly Timisoara, III., Diaconul Cores 30. 1453

Használt, de jó állapotban lévő cserépkályhát, újabb típusú szobakályhát, takaréktűzhelyet és vászon redőnyt megvételre keresek. IV., Sr. Muresianu 10 házszám. 1446

Megvételre kerestetik kb. 1.000.000 lei értékű ház. Közvetítő kizárva. Cím a kiadóban. 1450

Gyümölcsfák, rózsák szállítását megkezdtem, kívánságára árjegyzéket küldök Scharff Gyula Rauti, jud. Timis Torontal. 1451

Modern zománcozott, csempével kirakott és fekete takaréktűzhelyek olcsón és garantált minőségben kaphatók a készítésnél. Nikkelezést vállalok.

Faragó Stefan
Timisoara, IV., Iancu Vacarescu 8.

Tűzifa olcsó és jó minőségben. **Klein** fakeskedés. Timisoara IV., str. Gării 3. Telefon: 29-32

Patefon His Masters Voice új, használt eladó. Érdeklődők adják a címüket „4000” jellegre a kiadóba 18

Külfeljele

Házhelyek árverése Niemetz-kert most szombaton 10 órakor kezdődik. Felvilágosítás a kerületkönyvél. (Csordás ucca mellett) pénteken és 5 óra között. Alföldi dr. csőd megmondok. 14

DELI HIRLAP

automata telefonszáma: 28-10.